

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲) اردیبهشت ماه ۱۳۵۴

فهرست مطالب:

به اجازه عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب
رستاخیز ملی ایران.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور-
اقتصادی و دارائی راجع به معافیت ماشین آلات
مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های
توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت
حقوق و عوارض گمرکی و سودبازرگانی .

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری
راجع به الحاق ۳ تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها
و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ .

۱۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور
استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح تبصره
۲ ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور-
استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۴
قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح
شاهنشاهی .

۱۴- اعلام وصول دوفقره لایحه از مجلس سنا:
(۱) لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک (۲) لایحه
اصلاح بندهای الف و ب قانون تشدید مجازات عبور
دهندگان اشخاص غیر مجاز از مرز .

۱۵- تقدیم اعتبار سنوات «آنی طرح ساختمان
مرکزی ستاد سازمان دفاع غیر نظامی کشور» ، بوسیله
آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی
نخست وزیر

۱۶- ختم جلسه .

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر رضاعلومی-
جعفری- اکبر مسعودی- شاهنده- دکتر خلعتبری-
خانم دکتر دولتشاهی و آقای فرهادپور .

۳- تصویب صورت جلسه قبل .

۴- تقدیم لایحه الحاق یک تبصره بماده ۹۹ قانون
استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و آئین نامه استعمال
اسلحه بوسیله افراد گارد موضوع ماده ۷ قانون
مجازات اخلاص گران در صنایع ، بوسیله تیمسار سپهد
کاتوزیان معاون وزارت جنگ .

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری
راجع به رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون
شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها و ابلاغ
بدولت .

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
دادگستری راجع به مجازات نانوایان و قصابان متخلف
و ارسال به مجلس سنا .

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تبدیل
سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی و ارسال
به مجلس سنا .

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری
راجع به مجازات خودداری از کمک به مصدومین
ورفع مخاطرات جانی .

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون راجع

مجلس ساعت ۹ صبح ب ریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان:

احمدی - محمدعلی آموزگار - دکتر اسکویان -

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

ایلخانی پور - دکتر برهبر - دکتر برومند - بوشهری -
غلامرضا بهادری - پندرامی - پزشکی - پیرزاده -
جزایری - جندقی - جهانی - جنگیزی - دکتر حاتم -
حبیب‌اللهی - مهندس خسروی - تیمسار خطیب شهیدی -
خورشید - رامبد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی -
سعادت فرد - دکتر سعید - صادقی - صدیقانی زاده -
دکتر ضیائی - طباطبائی دیبا - عباس میرزائی - دکتر عدل -
مهندس عطائی - دکتر عظیمی - دکتر غنی - فضائلی -
قدردان - خانلر قراچورلو - دکتر قهرمان - کیوان -
دکتر لقمان ادهم - مرنندی - سید کاظم مسعودی - مهندس
عبدالحمید معینی - موسوی - مهندس نظمی - نیکپور -
خانم اقبال - خانم دکتر دولتشاهی - خانم ضرابی.

غائبین مریض-آقایان:

مهندس پروشانی - پرویزی - اسمعیل خزیمه -
مهندس زاهدی - کریم بخش سعیدی - دکتر مشایخی -
مصطفوی نائینی - دکتر معظمی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر رضاعلومی - جعفری - اکبر مسعودی - شاهنده - دکتر خلعتبری - خانم دکتر دولتشاهی و آقای فرهادپور.

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای
دکتر علومی تشریف بیاورید

دکتر رضاعلومی - با ایمان راسخ به نظام مقدس
شاهنشاهی و قانون اساسی و انقلاب بزرگ شاه و ملت،
مردم ایران در صفوف حزب رستاخیز ملی ایران متشکل
میشوند و حزب رستاخیز ملی ایران، مظهر یک پارچگی
و وحدت و تلاش همه قشرها و گزوه‌های ملت ایران، تجلی‌گر
پیوند ناگسستی میلیونها افراد ملت ایران، بانظام مقدس
شاهنشاهی است (احسن) تجلیات این پیوند را تاریخ،
با افتخار و عظمت، ثبت میکند فلسفه تاریخ زبان گویای
سرنوشت هر ملت است و امروز همه گروههای ملت ایران
در رستاخیز عظیمی شرکت میکنند که متکی بر پیوند
ناگسستی ۲۵۰۰ ساله میان مردم سرزمینهای ایران و نظام
مقدس شاهنشاهی است. (صحیح است) این پیوند ابدیت
دارد این پیوند جاودانی است (صحیح است) پیوندی
است که ۲۵۰۰ سال پیش میان مردم ایران و کورش بزرگ
بسته شد تجلی پیوندی است که در هر تو این پیوند در عصر
داریوش بزرگ قلمرو ساتراپیهای ایران را به گفته هرودت

با مستحکمترین سازمان اداری و لشکری و فرهنگی و
مالیاتی، از رودخانه دانوب تا سیحون و از ساحل آدریاتیک
تا خلیج فارس و دریای عمان و تا قلب آفریقا ثبت نمود
(صحیح است).

پیوندی است که برگشته مروج الذهب و تاریخ
بیهمی، نیرومندترین نظام دادگستری را در عهد انوشیروان
بزرگ تجلی میبخشد پیوندی است که در عصر یعقوب
لیث بحکایت تاریخ سیستان و تاریخ طبری، جوانمردان
احکام یعقوب را در اعلاء پرچم شاهنشاهی ایران و زبان
پارسی پیروز نمود

پیوندی است که تجلی آن نادر شاه افشار را برای
پایان دادن آخرین سلطه بیگانگان موفق و کامران ساخت
پیوند مستحکمی است که در پنجاه ساله پیش در اردیبهشت
ماه ۱۳۰۵ زمان تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر
بنیانگذار شاهنشاهی با عظمت پهلوی، تجلی ویژه
یافت (احسن) پیوند مستحکمی است که در عصر شاهنشاهی
پرافتخار اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر با انقلاب
بزرگ شاه و ملت پر توان کنی جهانی افتخار آفرینی
دارد و امروز این پیوند با تشکیل حزب رستاخیز ملی ایران
به فرمان شاهنشاه ایران مظهری از وحدت ملی و یکپارچگی
و بیگانگی ملت ایران است.

در چهارم اردیبهشت ۱۳۰۵ نیز این وحدت آغاز
عصری نو در حیات ملت ایران را اعلام نمود (صحیح
است) خاطره اردیبهشت ۱۳۰۵ تاجگذاری اعلیحضرت
رضاشاه کبیر را ملت ایران مانند همه مراسم ملی و تجلی‌گر
عظمت ایران گرامی میدارد و به میمنت این روز فرخنده
مراتب جان نثار همه گروهها و قشرهای ملت ایران و
از جمله دانشگاهیان را به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر
معروض میدارد (احسن) دانشگاهیان ایران در جنبش
رستاخیز ملی ایران افتخار شرکت، افتخار آمیز دارند و در
این زمینه گروه بسیاری از دانشگاهیان اعتقاد دارند که در
رستاخیز ملی ایران نام حزب بهتر از کلمه نهضت یا سازمان
یا عناوین دیگر با عظمت تشکیلاتی که پانزده میلیون عضو
رسمی خواهد داشت تطبیق میکند (احسن).

رستاخیز در فرهنگ و آوازه‌های پارسی به معنی

هستند که این مطلب اساسی نیز در مرامنامه انعکاس دارد.
پ - مرامنامه حاکی از خط مشی اقتصاد انقلابی
ایران بر پایه اقتصاد و مختلط و ارشادی و علمی است که
این مورد نیز در تنظیم مرامنامه از نظر دور نبوده است.

اما پیشنهادات گروهی از دانشگاهیان:

۱- در مرامنامه بیان نقش بین‌المللی حزب رستاخیز
ملی ایران باید در کشوری که پایگاه با عظمت ترین
نظام های شاهنشاهی ضرور بنظر میرسد این امر باید
بخصوص در زمینه شناساندن هر چه بیشتر تجلیات انقلاب
ایران در سطح بین‌المللی مورد نظر خاص با توجه به اهمیت
موضوع، قرار گیرد (احسن).

۲- در اساسنامه، سخن از گروهها است برای هر
یک از این رستهها، از کارگران و دانشگاهیان و دهقانان،
تشکیلاتی پیوسته به حزب رستاخیز ملی ایران، ضروری
است که در کادر حزب، مسائل رسته خویش را طرح و حل
و فصل نمایند.

۳- یکی از امور اساسی اجرای ایدئولوژی حزب،
برنامه ریزی اقتصادی و طرح مسائل اساسی اقتصادی
و اجتماعی در واحد های حزبی و اتحاد تضمین و فراهم
کردن وسایل اجرای آنست لذا حزب بعنوان یک واحد
بزرگ طراحی و اجراء باید دارای بخش پژوهش علمی
در باره موازین و تجلیات انقلاب شود و این امر پژوهش
همراه با آموزش حزبی در سطح مملکتی باشد. (صحیح
است)

۴- جنبش فکری و ایدئولوژیک رستاخیز ملی ایران
ضرورتاً همراه با آموزش جوانان و تبلیغ و تحلیل مسائل
ملی و میهنی خواهد بود و قلمرو این تلاش اساسی نه تنها
در داخل مرزهای مملکت بلکه باید در میان جوانان ایرانی
دانشجو در خارج از مرز های ایران، گسترش یابد تا
آنان نیز لحظه به لحظه از پیشرفتهای افتخار آفرین کشور
خویش آگاه شوند و در سطح جهانی و دانشگاههای
بین‌المللی این تجلیات افتخار آمیز را منعکس سازند
(احسن).

اهمیت این موضوع ایجاب می کند که در مرامنامه
عنوان مستقلی برای آن، قائل شوند. (احسن)

تمدن بزرگ

توجه به سوی دروازه های تمدن بزرگ، نکته ای

تجدید حیات (رنسانس) و برخاستنی نو، بکار رفته است
جهشی است نو و جنبشی است حیات بخش (احسن).

نظامی عروسی میگوید:

«جهان فریاد رستاخیز برداشت»

و یا در جای دیگر:

«جهان را روز رستاخیز کرده»

رستاخیزی با چنین عظمت نیاز به تشکیلات وسیع
ملی و میهنی دارد نیاز سازمان دهی درخور مقام ۱۵ میلیون
عضو آن دارد اداره نیست که سازمان باشد تنها ناظر به
یک امر مملکتی و راجع به یک واحد زمانی معین نیست که
نهضت نامیده شود (صحیح است).

ناظر به ایدئولوژی سیاسی و مملکتی و اقتصادی و
اجتماعی است و باید واژه شایسته آن، جامعیت داشته
باشد و اما حزب به مفهوم و تشکیلات دارنده یک ایدئولوژی
و ایدئولوژی شامل مجموع ایده ها و تئوریهها، دکترینها
همراه با عمل و اقدام است چنین عنوانی برای یک تشکیلات
سیاسی عظیم مناسبتر از نهضت و جنبش و سازمان و
دیگر واژه ها است.

گروههای دانشگاهیان ایرانی در داخل و خارج
مملکت با شور و عشق و علاقه وافر طرح مرامنامه و اساسنامه
حزب رستاخیز ملی ایران را مطالعه و بررسی مینمایند
برای دانشجویان ایرانی مقیم خارج از کشور نیز این
افتخار نصیب شده است که علیرغم چند بیگانه پرست
انگشت شمار، همه دانشجویان ایرانی میهن پرست که در
در خارج از کشور خود را برای خدمت به مملکت آماده میکنند
در صفوف حزب رستاخیز ملی ایران متشکل شوند و از هم
اکنون خود را برای انجام خدمات ملی و میهنی آماده تر
سازند بعقیده بسیاری از دانشگاهیان توجه طرح
مرامنامه و اساسنامه منتشره بر اساس مبانی زیر مورد
توجه است:

الف - مرام و خط مشی و برنامه حزبی که این
واژه ها مناسب و متین معینی است، مستلزم تجلیل مبانی
اقتصادی و اجتماعی جامعه است که در طرح مرامنامه و
اساسنامه این نکته رعایت شده است.

ب - تعیین سیاست اجتماعی و آموزشی و سیاست
خارجی و بین‌المللی پایه های اساسی مرامنامه یک حزب

است که برای افق آینده يك حزب در برگیرنده همه افراد ملت، واجد اهمیت خاصی است. اجرای مرامنامه و اساسنامه، ناظر به آینده است و لذا بیان برنامه های اساسی حزبی، در طریق وصول به دروازه های تمدن بزرگ، میتواند فصول جدید مرامنامه را شامل شود. این نکته میتواند، در متن مرامنامه، زیر عنوان رشد اقتصادی - کاربرد تکنولوژی نو، رفاه، فرهنگ نو، نحوه مشارکت عموم در جنبش عظیم ملی و مکانیسم کار واحد های اجرائی و مقننه و دیگر قوای مملکت، طبق مبانی نظام مقدس شاهنشاهی، قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت، ذکر بشود جاویدشاه (احسن - احسن).

رئیس - آقای جعفری بفرمائید.

روح الله جعفری - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم.

موفقیت تیم ملی فوتبال جوانان را در کسب هفدهمین جام مسابقه فوتبال جام آسیا که در کشور دوست و برادر کویت برگزار شده عموم جوانان کشور بویژه يك يك اعضا و مربیان تیم ملی فوتبال جوانان تبریک میگوئیم (احسن).

همانطور که بعد از اتمام مسابقات المپیک آسیائی تهران و کسب پیروزی جوانان عزیز هم میهن مطالبی از هشت همین تریبون مجلس عرض شد مجدداً یادآور می نماید تنها جوانان پاك و نیرومند و میهن دوست و شاه پرست کشور نیستند که برای کسب جام ها و پدال های قهرمانی تلاش مینمایند بلکه در موفقیت و کسب پیروزی آنان مسئولین امور ورزشی و آموزشی مملکت نیز سهم بسیار دارند تا باینکار بردن و استفاده از همه این وسایل و امکانات موجود جوانان را بسوی ورزش و قهرمان شدن هدایت و پرورش دهند (صحیح است).

بدیهی است بر همه افراد ملت نیز با توجه به احساس مسئولیت و وجدان کار در هر شغل و مقامی که هستیم لازم است تا در برابر این همه پیشرفت ها و امکانات آماده شده در کشور، تحت رهبری های خردمندان و آینده نگرانه های شاهنشاه آریامهر، با تلاش شبانه روزی و از دست ندادن زمان برای ساختن ایرانی آبادتر و سر بلندتر و آماده کردن جوانان برای کسب پیروزی بیشتر و سپردن

کارهای حساس و مهمتر بانان در زمان حال و آینده کوشش بسیار نمائیم. (احسن)

ضمناً از فرصت استفاده کرده در مورد نحوه انجام وظایف دستگاه های اجرائی و انتظامی که در مسافرت تعطیلات نوروز در قسمتی از غرب و جنوب کشور مشاهده کردم مطالبی نیز عرض میکنم. برآستی باید اذعان کرد که روشن آینده نگری رفته رفته با سرعت در دستگاه های اجرائی و بخش های خصوصی دارد جای خود را باز مینماید.

در ۱۵ روز اول فروردین ماه در مسافرتی که به استان های همدان - لرستان و خوزستان داشتم جمعیت کثیری در این ایام در سفر بودند که جنب و جوش خاصی را در شهر های این استانها بوجود آورده بود، با توجه به اینکه امکانات کافی زیست برای این جمعیت کثیر موجود نبود ولی مردم همه شاد و خوشحال با تأمین هزینه کافی برای مسافرت در گردش و تفریح بودند. و به سبب پیش بینی های لازم از طرف شهرداری ها و نظارت و راهنمایی دقیق مسئولین و مأمورین انتظامی در خارج و داخل شهرها و اقدام وزارت راه و ترابری در برقراری تعمیرگاه های سیار در جاده ها بمنظور کمک به اتومبیل هائی که نقص فنی پیدا میکردند یا بعلت تصادف احتیاج به کمک داشتند و مراقبت دقیق پلیس راه و اقدام مؤثر و مفید وزارت بهداشت در استقرار اکیپ های مجهز سیار و ثابت درمانی شبانه روزی در طول راه ها همچنین اقدام ارزنده و مؤثر وزارت بازرگانی در تأمین بموقع مواد غذایی و میوه مصرفی چه در طول سال قبل که بعلت خشکسالی مملکت کمبود مواد غذایی داشت چه در این ایام عید برای تأمین مایحتاج مردم که بمسافرت رفته بودند، اقدام بموقع و مفید و مؤثری از طرف همه دستگاه ها بعمل آمده بود، در این مورد شنیدم در تمام نقاط مملکت وضع به همین صورت بوده است، بدین سبب لازم میدانم از زحمات مسئولین این برنامه ها و سایر مسئولین دستگاه های دیگر که در اینجا ذکر ننشدم و در ایجاد و فراهم نمودن این همه تسهیلات و امکانات رفاهی برای مردم کوشش نموده اند تشکر و قدردانی شود. (احسن)

و هر کس هر پیشنهادی برای اصلاح و تکمیل مرامنامه و اساسنامه بنظرش رسیده عنوان میکند و هیچ مطلبی از نظر صائب مردم اصلاح طلب و واقع بین و بیغرض پوشیده و پنهان نمی ماند و صحیح است.

در این میان گروهی که همه چیز را از دریچه مصلحت کشور و خیر اندیشی و بیغرضی و اعتقاد به پیشرفت هر چه بیشتر کشور می بینند پیشنهادات موجه و معقول برای رفع نواقص احتمالی مرامنامه و اساسنامه و تکمیل و تنقیح آن ارائه میدهند که مسلماً باید مورد توجه قرار گیرد، اما متأسفانه گروهی نیز جز ایرادات و خرده گیری های بی وجه و غیر مستدل چیزی ارائه نداده اند و از تریبونی که در اثر اعتقاد باصل آزادی و دموکراسی در کشور وجود دارد احياناً برای حمله و تعرض به خدمتگزاران کشور استفاده برده و کسانی را که در گذشته در نهایت وفاداری و صمیمیت نسبت به شاهنشاه آریامهر و ملت ایران و انقلاب شاه و ملت خدمت کرده اند مورد حمله قرار میدهند.

مسلماً پیشنهاد و فرمان شاهنشاه آریامهر برای نهضت بزرگ رستاخیز ملی و تشکیل حزب تازه که حزبی وسیع و بزرگ و در برگیرنده تمامی ملت ایران است و نمیتوان آنرا يك حزب به تنهایی نامید برای همبستگی بیشتر و عمیق تر در میان مردم و ایجاد یکپارچگی تام و تمام است و بهیچوجه نباید در این همبستگی و یکپارچگی خللی وارد آورد و احتمالاً با بیان بعضی حرفها و پیش کشیدن بعضی مطالب غیر اصولی در میان مردم اختلاف و نفاق ایجاد نمود. در اینجا باید گفت

چنانکه در این روزها طرح مرامنامه و اساسنامه حزب بزرگ رستاخیز ملی ایران که به پیشنهاد شاهنشاه آریامهر تشکیل شده در حد وسیع و بی سابقه، در همه جای کشور و از جانب همه طبقات مورد استقبال واقع گردیده و طبقات مختلف مردم بطریق دموکراتیک، طرح مرامنامه و اساسنامه را با شور و هیجان مورد بحث و مطالعه و تقدوم مذاکره قرار داده اند و راجع به ایدئولوژی و اصول اساسی این رستاخیز بزرگ ملی و میهنی که مورد قبول عموم ملت ایران است و اینکه چگونه حزبی را که در برگیرنده تمامی ملت ایران است پایه ریزی کنند به شور و مذاکره میپردازند بطوریکه صفحات روزنامه ها و اخبار رادیو تلویزیون ملی ایران مملو از اظهار نظر مردم است

برای همبستگی بیشتر، برای یکپارچگی بیشتر بین ملت ایران است. و الا اگر کسانی و فرصت طلبانی بخواهند بین ملت دودستگی ایجاد کنند، مسلماً در کار خود موفق نخواهند شد (صحیح است) طرح مرامنامه و اساسنامه حزب رستاخیز ملی ایران موجب آن شده است که اکنون در میان مردم يك تحرك بی سابقه بوجود آید و تشکیل جلسات متعدد بحث و انتقاد مسلماً به رشد فکری مردم و توسعه دموکراسی کمک میکند و همکاری و همفکری بین مردم و مشارکت عامه را در مسایل اجتماعی و سیاسی و دموکراسی تأمین مینماید.

درباره مرامنامه و اساسنامه حزب رستاخیز ملی ایران آنچه که مربوط باصول اساسی و ایده تلوژی این نهضت بزرگ است در مرامنامه بخوبی انعکاس یافته و مورد قبول عامه مردم میباشد و باید لا یتغیر باقی بماند اما در مورد اساسنامه تشکیلات این حزب بزرگ سیاسی با ابعاد وسیعی که دارد آنچه طرح شده در حال حاضر میتواند مشارکت همه طبقات را در کارهای حزبی و سیاسی و امور اجتماعی تأمین کند و البته اساسنامه را میتوان با توجه به پیشنهادات و نظریات مردم تکمیل نمود و در آینده نیز در هر موقع و بر حسب ضرورت و تجربه امکان تجدید نظر در مواد اساسنامه وجود خواهد داشت.

موقع را مقنن می شمارم و استقبال احساسات بی نظیری که از جانب مردم شهرستان سیرم حوزة انتخابیه این جانب نسبت به تشکیل حزب رستاخیز ملی ایران ابراز گردیده بعرض میرسانم از زمان صدور فرمان شاهنشاه آریامهر، مردم شاهد دوست و وطن پرست سیرم با شور و هیجان فوق العاده با تشکیل جلسات و میتینگها عضویت و پیوستگی خود را به نهضت بزرگ ملی و رستاخیز ملت ایران و مراتب وفاداری و ایمان و اعتقاد راسخ خویش را نسبت به نظام شاهنشاهی، قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت اعلام داشته اند (احسن است) ضمناً هم شهرهای بنده که مقیم کشورهای سواحل خلیج فارس مانند دوی، کویت میباشد با احساسات بی نظیر از تشکیل حزب رستاخیز ملی ایران ابراز خوشحالی نموده و عضویت خود را دو این رستاخیز بزرگ بوسیله نامه و تلگرام توسط این جانب اعلام داشته اند. (احسن است - احسن است).

دلیس. آقای شاهنده بفرمائید.

بهمن شاهنده. سه روز دیگر سالروز تأسیس رادیو، یکی از ارکان اساسی تغذیه روحی و معنوی ما و بهترین ارتباط دهنده افکار اجتماع ماست. در سال ۱۳۲۹ سی و شش سال پیش در روز چهارم اردیبهشت ماه دست توانای پهلوی اول رضاشاه کبیر، ضمن دهها مواهب نوبنی که بملت ما اعطاء فرمود، رادیو ایران را بنا نهاد و صدای ملت ایران را با کلمه «اینجا تهران است» در جهان به طنین انداخت. (صحیح است)

تکامل و پیشرفت رادیو، از بدو تأسیس تا به امروز، سایه روشن های بسیاری بر خود دیده است که بازگو کردن همه آنها در این گفتار کوتاه و مختصر نمی گنجد، ولی يك نکته را باید گفت و آن اینکه شاید رضاشاه کبیر هم در آرزو، باور آنها نداشتند که روزی آن فرستنده کوچک به رادیو تلویزیون بزرگ و خیره کننده امروز مبدل شود، هر چند وسایل و امکاناتی که رادیو بهنگام آغاز کار داشت، با آن برد کوتاه و برنامه های محدود و محدودش، در مقام مقایسه با امروز ابدأ قابل قیاس و سنجش نیست ولی امروز که به آرزوهای می نگریم، می بینیم که همان عطیه کوچک و سمولیک در جهان آرزو کاری بود بزرگ و کشور ما در آرزو از جمله چند کشور انگشت شماری بود که چنین وسیله ای را در اختیار میگرفت همانطور که امروز هم کشور ما از نظر شبکه های وسیع تلویزیونی و ایستگاههای نیرومند و منحصر بفرد رادیویی و سیستم های مجهز ماهواره ای، در صدر چند کشور معدود و انگشت شمار عالم قرار دارد و در زمره آن چند کشور پیشرفته است که بدینگونه وسایل مهم ارتباط جمعی مجهزند (صحیح است).

رادیو گذشته از برنامه های سرگرم کننده و آموزشی، طی سالیان تکامل خود، پیوسته زبان گویای ملت ایران بوده، و ملت ما از این طریق پیوسته توانسته است دست آوردهای عظیم، صنعتی خود را، ایده و اهداف سیاست متین مستقل ملی خود را و میزان عظمت و اقتدار خود را بگوش خودی و بیگانه برساند، خدماتی که رادیو در سالهای سیاه اشغال ایران، و بهنگام تاخت و تاز عمال

بیگانگان انجام داد بر آستی هرگز فراموش شدنی نیست، مقاومت و پایداری میهن پرستان دلیر وطن ما در برابر عوامل اجنبی، پیام های تسلی بخش رهبر عالیقدر ما، جانبازهای سربازان و سرداران نام آور ما کلمات آتشین سخنوران شاهدوست و میهن پرست ما، پیوسته از طریق همین رادیو به توده های ملت ما القاء میگردد و از طریق همین رادیو بوده است که مردم آزاده ما به پایمردی و تسلیم ناپذیری در برابر تحریکات و تهدیدات بیگانگان و بیگانه پرستان تشویق و تبلیغ میشده اند و امروز بجز آن میتوان گفت که دستگاه رادیو تلویزیون ملی ایران در نوع خود از بهترین آن بوده خاصه که از يك مدیریت جوان و فعال و از يك کادر تحصیل کرده و علاقمند برخوردار است، خدمات ارزنده رادیو تلویزیون ملی ایران امروز بر هیچکس پوشیده نیست و در گذشته نیز غیر قابل انکار نمی باشد، اجازه بدهید شاهد مثال را از کردستان بیاورم، به گواهی تاریخ مردم میهن پرست بیجار و گروس با استماع يك پیام نوید بخش شاهانه و بادر یافت يك فرمان تهنیت کننده شهریار ایران در سال ۱۳۲۴، يك دل و يك جهت در برابر هجوم و ایلغار مزدوران پیشه وری به پایداری نشسته و قهرمانانه در برابر آن مهاجمان مسلح با سنگ و چوب و چنگ و دندان به مقابله برخاستند و آخر الامر هم اجازه ندادند که حتی پای یکی از آن ماجراجویان به سرزمین مقدس آنان برسد، حال که سخن بدین جا کشیده شد، بگذار فرصت را مقنن بشمارم و اندکی از دست آوردها و مراتب تلاش و کوشش مردم کردستان امروز، و بطور اخص، مردم شاهدوست و میهن پرست بیجار و گروس سخن بگویم. (احسن است).

بی گفتگو معلوم است که مردم خدمتگزار کردستان نیز بشابه مردم سایر نقاط ایران، بخوبی میدانند و با چشم خود دیده و می بینند که در پرتو ذات هستی بخش شهریار معدلت گستر ایران برنامه های غرور آفرین عمرانی و اصلاحی، یکی پس از دیگری در آن خطه و در سرتاسر نقاط ایران به مرحله عمل در آمده و می آید، دهقان گروسی، باغدار بیجاری، دامدار کردستانی، امروز وقتی در صفحه تلویزیون سدهای عظیم، سیستم های آبیاری مدرن

و کشاورزی مکانیزه کشور خود را مشاهده میکنند، و وقتی از زبان گزارشگر رادیویی می شنود که همان وسایل و اسباب در سر زمین او نیز در شرف انجام شدن است و فردای همان روز، وقتی کلیه آن مواعید و برنامه ها را در حواله وحوش خود انجام شده و بسر انجام رسیده می یابد جز زبان تکریم و ستایش، جز اعتماد و ایمان خاضعانه خود، چیزی ندارد که تقدیم خاک پای شاهنشاه ایران کند و من این حقیقت را سالهاست که در کردستان با چشم خود دیده و می بینم، در اینجا وظیفه خود میدانم که از تلاش و جدوجهد شبانه روزی استنادار پر کار و صدیق و خدمتگزار کردستان یاد کنم، هر چند که میدانم در محیط سالم کنونی ایران اینگونه فداکاریها و سعی و تلاشها بی اجر و پاداش نیمه ماند، کارهایی که امروز در برابر این استنادار خدمتگزار و مردم زحمتکش کردستان قرار دارد، کارهای عظیمی است که آینده بازبان تحسین و تمجید از آن یاد خواهد کرد، حقیقت اینست که عملیات همه جانبه عمرانی و اصلاحی در سرتاسر منطقه کردستان، چندینست که فعالانه آغاز گردیده و در لحظه حاضر، با سرعتی کم نظیر در حال پیش رفتن است، چهره شهرها و روستاهای استان زرخیز آن منطقه در اثر این توجه کاملاً تغییر کرده و یاد در حال تغییر کردن است و این حقایق را هر کس که ده سال پیش منطقه کردستان را دیده امروز میتواند برود و با چشم خود ببیند، و اما با تمام این تفصیل هایی که گفته شده من بانوجه به در آمد دایم التزاید کشور ثروتمندان و بانوجه به ثروت عظیمی که در پرتو انقلاب شاه و ملت، در سالهای اخیر عاید بیت المال ما گردیده، در اینجا مصرانه درخواست مینمایم که نسبت بتأمین حوائج روستاهای این منطقه باز هم بیشتر از پیش، توجه بشود، پشتگرمی من در این زیاده طلبی مشروع، رهنمودی است که اصل دوازدهم انقلاب مقدس شاه و ملت بما می آموزد و با صراحت و تأکید هر چه تمامتر خواستار اجرای آنست، بنابراین من با پافشاری تمام یادآوری میکنم نوسازی روستاها به مفهوم عالی کلمه باید هر چه زودتر در همه ی نقاط دور و نزدیک کشور و از آن جمله در منطقه بیجار و گروس، به مرحله اجرا در آید و اجزای این مویات از زنده و عالی آنقدر به پیش برود که تا کلاه گوشه دهقان آزاد ایرانی را به آفتاب برساند

و من مطمئنم که در سایه رهبرهای خردمندانه شهریار بزرگ ایران چنین نیز خواهد شد، اینکه من در اینجا روی روستائیان منطقه بیجارگروس انگشت میگذارم و در برآوردن خواست‌های آنان اصرار میورزم، بیشتر بخاطر آنست که همین روستائیان نجیب و زحمتکش، در ادوار مختلف تاریخ ایران به کرات ثابت کرده‌اند که هیچگاه دزمراتب میهن پرستی و شاه دوستی سرازبای نشناخته و نمی‌شناسند و این حقیقتی است که میتوان آن را از لابلای تاریخ سی‌ساله اخیر ایران و بویژه بهنگام اوج گرفتن غائله پیشه‌وری، بوضوح تمام دریافت، تاریخ گواهی میدهد که دهقان بیجاری و گروسی، همانطور که در ابتدا گفتم، در آن روزهای تاریک، یکدل و یک جهت در برابر هجوم و ابلغار مزدوران بیگانگان مردانه قدا علم کرد و با دلاوریهای حیرت‌انگیز خود اجازه نداد که از میان آنهمه عوامل بیگانه، حتی پای یکی از آنان بسرزمین مقدسشان برسد، پس چنین ملتی اگر انتظارات بیشتری داشته باشد، حق اوست و باید برآورده‌اش ساخت، روستائی بیجارگروس نه فقط به‌نگنگ همکاری با دشمنان ایران تن درنداد، بل، حتی اجازه نداد که تا تر بازان توده‌ای با قیافه‌ای خیرخواه و درلقافه نمایشات خیرخواهانه، به‌دروغ بحال اودلسوزی کنند و حتی عوامل ظاهرالصلاح آنان را که به‌خداعه و نیرنگ قیافه طیب دیگری بخود گرفته بودند و هنرپیشه‌وار درصدد پیش‌برده خوانی و دکلمه کردن اشعار و سخنرانی برآمده بودند را نیز از سرزمین خود به بیرون راند، در يك کلام، هوشیاری و یکپارچگی و شاهدوستی روستائیان بیجارگروس در سراسر تاریخ، زبانزد خاص و عام بوده و هست و نمونه این همبستگی و اتحاد کلمه آنان طومارهایی است که توسط نمایندگان بخش‌های هشنگانه شهرستان گروس در انجمن شهرستان بطور جداگانه برای اطلاع بمقامات مسئول کشور ارسال گردیده و از من نیز خواسته‌اند که يك نسخه از همان طومارها را که بحضور مقام معظم ریاست مجلس نیز تقدیم داشته‌اند، برویت همکاران محترم خود برسانم و این است آن طومارها، این طومارها بیشتر از سی هزار امضاء حقیقی دارد که برخلاف سنت رایج امضاء

کنندگان نام و نشان و شغل و آدرس خود را در بالای امضای خویش نوشته‌اند و بطوریکه پارچه اظهار داشته‌اند ماکشاورزان منطقه گروس که با اولین ندای حکیمانه شاهنشاه گردون مدار خود بحزب بزرگ رستاخیز ملی ایران پیوسته‌ایم حال که در کنف حمایت پر عطف و معظمه وسائل آسایش و رفاهیت کامل ما از هر جهت فراهم است، تقاضا داریم سیاست بافان موسمی گوشزد شود که بیهوده و بعثت اسباب زحمت ما را فراهم ننمایند و موجبات دل‌سردی خدمتگزاران را که بیش از ۲۰ سال است صادقانه بزادبوم ما خدمت کرده‌اند فراهم نکنند، و در کلام آخر صراحتاً اعلام میداریم که ما اعضای حزب رستاخیز ملی ایران در کلیه مسائل اجتماعی بطور یکدل و یک زبان در اختیار حزب بزرگ ملی و میهنی خود بوده و فقط گوش‌بفرمان رهبر بزرگ و اندیشمند انقلاب رهائی بخش ایران داریم و بس و همچنین طومار دیگری است که درباره وضع تربیت بدنی بیجار تقدیم مینمایم که ضمن آن جمع کثیری از ورزشکاران شهر بیجار با اعلام آمادگی خود برای هرگونه فداکاری در اجرای منویات همایونی از تأسیس شعبه باشگاه تاج در آن شهرستان تشکر نموده و چون صحبت از تربیت بدنی بمیان آمد من می‌خواهم توجه مقامات مسئول را بوضع تربیت بدنی بیجار جلب نمایم (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر خلعتبری بفرمائید.

دکتر خلعتبری - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم.

بسیار مباهی و سرافرازم که در مدت کوتاه نمایندگی خود چندبار از پشت این تریبون سخن گفتم و هر بار بمناسبتی سپاس مردم شهبوار را به پیشگاه شاهنشاه بزرگ تقدیم داشتم و نیز از کاردانی و زحمات دولت خدمتگزار هویدا از طرف مردم قردانی نمودم اکنون مناسبت دیگری پیش آمده است که یکبار دیگر یادآوری حسن خدمت دولت را ایجاب مینماید.

شکی نیست برای دولت اجرای فرامین انقلاب شاه و ملت فریضه‌ایست. اما برای مردمی که از آن منتعم میگردند نیز سپاسگزاری و قردانی فریضه‌ایست (احسن). بویژه اینکه بعضی برنامه‌های اجرائی برای پاره‌ای از مناطق

و مردم ارزش حیاتی دارد. روز چهارشنبه ۲۷ فروردین در دفتر مدیرعامل سازمان تعاون مصرف شهر و روستا قرارداد خرید مرکبات سال ۵۴ شهبوار و رامسر بماضاء رسید. این گامی است بزرگ و زندگی ساز بنفع مردم منطقه.

گامی است در اجرای اوامر شاهنشاه‌ما که قلب پاکشان آکنده از مهر ملت است. گامی است بخیر و صلاح مملکت مقرر است این برنامه با همکاری سازمان شرکتهای تعاونی روستائی و سازمان تعاون مصرف شهر و روستا انجام پذیرد. از جناب وزیر تعاون آقای صدقیانی که برای به‌ثمر رساندن آن حسن نیت و کوشش بخرج داده‌اند بنمایندگی از طرف مردم شهبوار تشکر میکنم (احسن) در سال گذشته خرید محصول مرکبات شهبوار مستقیماً توسط سازمان تعاون مصرف شهر و روستا انجام گرفت که با وجود مشکلات فراوان اینکار بنحو صحیح و باموفقیت پایان یافت. مردم از آقای دکتر عاقلی مدیر عامل این سازمان قردانی مینمایند. در اینجا لازم میدانم یادآور شوم که اصولاً سازمان تعاون مصرف شهر و روستا که امر خطیر تأمین مایحتاج مصرف کنندگان را در سطح کشور بعهده گرفته است در اجرای برنامه‌های خود توفیق داشته است. جادارد از فراوانی میوه‌جات و سایر مایحتاج در ایام نوروز یادآوری نمود و از اینکه دولت برای حل این مهم از پیش‌چاره‌اندیشی نموده تشکر کرد نکته قابل توجه دیگر سفر کوتاه مدت آقای هویدا نخست‌وزیر به رامسر حوزه انتخابیه اینجناب است که خود نیز در محل افتخار حضور داشتم. این سفر بمناسبت اعلام پیوستگی سازمان دانش آموزان کشور به حزب رستاخیز ملی ایران بوده است. من شاهد بودم مردم شاهدوست و وطن پرست رامسر و شهبوار همصدا بادانش آموزان سراسر کشور با چه شور و هیجان نسبت به شاهنشاه عالیقدر خود ابراز احساسات نمودند و همه هماننگ فریاد بر میداشتند که بقای کشور و ملت جز در سایه سه‌اصل: نظام شاهنشاهی، قانون اساسی، انقلاب شاه و ملت امکان‌پذیر نیست. شایسته است از نخست‌وزیر محبوب و دبیر کل حزب رستاخیز ملی ایران که اینچنین وفاداری و خدمتگزاری خود را نسبت

به شاهنشاه و کشور بمرحله عمل در می‌آورند سپاسگزاری نمود (احسن - احسن).

رئیس - خانم دکتر دولتشاهی بفرمائید.

دکتر بانومهر انگیز دولتشاهی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم بنده سه‌شنبه گذشته فیض حضور در مجلس را نداشتم ولی در عوض سعادت زیارت علیاحضرت شهبانو فرح پهلوی را در مسافرت ایشان بکرمانشاه پیدا کردم (احسن) نه فقط زیارت خود شهبانو، بلکه توفیق مواجهه و دیدن احساسات پر شور مردم کرمانشاه را داشتم، نسبت به شاهنشاه آریامهر پدیر ملت ایران، پدری که ما همه چیز خود را از او داریم و نسبت به علیاحضرت شهبانو که در نهایت خلوص نیت در بین مردم بودند، با مردم محبت و صحبت میکردند و واقعاً هرایرانی از دیدن این منظره، که چه جور مردم شهبانوی عزیز را مثل نگین انگشتر در بین خود میگرداند، و دست و صورت و پیکر او را بوسه میزدند و در دلد خود را با ایشان بازگو میکردند و دعای خیر نثار شاهنشاه و شهبانو و ولیمهد میکردند لذت می‌برد و قلب هرایرانی بحرکت در می‌آمد. شهبانوی ما در روزی که می‌خواستند تشریف فرما شوند بواسطه ریزش شدید باران تشریف فرمائی خود را با جبار یکروز به تعویق انداختند و این ریزش باران مفید که پس از يك ماه خشکی واقع شد، بقدری اسباب شعف مردم را فراهم کرد که این موهبت را هم نتیجه یمن قدم شهبانو میدانستند. مردم با ایمان و شاهدوست کرمانشاه از این جهت که شهبانوی ما اولاد پیغمبر هستند و نسبت ایشان بامام حسن میرسد. اهمیت عجبی به علیاحضرت شهبانو دارند و عقیده داشتند که ریزش باران بمناسبت نیت ایشان و میمنت قدوم ایشان صورت گرفته و این بارندگی بسیار مفید واقع شده اگر چه باعث شد یکروز دیرتر موفق زیارت شهبانو بشوند و خوشبختانه روز بعد آفتاب مطبوعی بود باعث آن گشت که شهبانو در اتومبیل رونباز حرکت بفرمایند تا مردم را بهتر ببینند و با احساسات مردم پاسخ دهند مردمی که از نزدیک دیده بودند سخت تحت تأثیر قرار گرفته بودند و آنهایی که بعداً در تلویزیون دیدند، مشاهده کردند که در يك نقطه پر جمعیت آنقدر احساسات

مردم بالا گرفت که علیا حضرت تحت تأثیر این احساسات قرار گرفته از اتومبیل پیاده شدند و پیاده بمیان مردم تشریف فرما شدند و آنجا واقماً دیدنی بود باید عرض کنم مسافرانی که تا قرون آینده و هزاران سال دیگر این ارتباط و نزدیکی را با نظام شاهنشاهی ایران، با مقام سلطنت با شاهنشاه و با شهبانو پیوسته داریم و خواهیم داشت و روز بروز این ارتباط مستحکمتر میشود (احسن)

علیا حضرت شهبانو يك برنامه فوق العاده سنگینی داشتند بمحض اینکه وارد شهر شدند این برنامه ها شروع شد که عبارت بود از بازدید جمعیت خیره فرح، افتتاح شیرخوارگاه، افتتاح مرکز توان بخشی، بازدید از ساختمانها و شهرکهای جدید و انواع این قبیل برنامه ها، در اینجا فکر میکنم بعنوان يك فرد کرمانشاهی از لحاظ پاسداری کسانی که کارهای خیر میکنند از مرحوم معتضدی که يك ساختمان بسیار مجهز برای شیرخوارگاه ساخته و آنرا مبله و تکمیل کردند و بعد هم به جمعیت خیریه پهلوی اهدا نمودند نام ببرم بدیهی است علیا حضرت شهبانو که همیشه نمونه خدمات رفاهی برای مردم هستند، و مردم را تشویق می فرمایند برای افتتاح این شیرخوارگاه تشریف آوردند و خانواده معتضدی را مورد تفقد قرار دادند و امری برای تکمیل این مؤسسه صادر فرمودند که اولین آن در تهران است خوشبختانه همانطور که میدانید در تمام مملکت شاهد هستید در سالهای اخیر آبادانی زیاد در کرمانشاه انجام شده و همه اینها مورد توجه شهبانو قرار گرفت و کارهای مختلفی که تابحال صورت گرفته مورد ملاحظه و بازدید شاهنشاه و شهبانو قرار گرفته است. استحضار دارید شهرکهای ساخته شده برای روستائیان که بتدریج داخل این شهرکها بشوند و يك زندگی بهتر و مدترتری را یاد بگیرند ضمناً بعضی از دهکده های قدیمی بتدریج تخلیه شود از جمله شهرکی است که در ۲۲ کیلو متری بیستون ساخته شده ملاحظاتی زیادی در مورد این شهرک در نظر گرفته شده است که اولاً نزدیک آثار باستانی نباشد و اهالی آن ده قدیمی که نزدیک بیستون است بتدریج باین شهرک منتقل شوند و آن منطقه ای که باید اختصاص به آثار باستانی داشته باشد نوسازی شود و برای پذیرائی از جهانگردان

و سیاحان ایرانی آماده شود چون همانطور که اطلاع دارید بیستون يك محل بسیار زیبا و جالبی است برای پذیرائی جهانگردان و سیاحان خارجی و ایرانی علیا حضرت شهبانو با علاقه و توجه خاصی که به آثار باستانی و حفظ این آثار دارند و با این که راهی که در آنجا موجود است و میشود برای دیدن کتیبه بیستون بالا رفت راه مجهزی نیست شهبانو که هم جوان و هم ورزشکار هستند تصمیم گرفتند که از این پله های تشریفاتی و سنتی صعود فرمایند و تشریف بردند بالا و کتیبه را از نزدیک دیدن فرمودند و از آن بالا همه جلگه را ملاحظه فرمودند و دستورات لازم صادر فرمودند که در تأسیس کارخانجات و صنایع جدید توجه به حفظ آثار باستانی و محیط زیست شود و واقماً هر کرمانشاهی سرافراز و بسیار خرسند بود بخصوص از این فرمایشات علیا حضرت شهبانو که نه تنها آثار باستانی حفظ بشود بلکه وضع طبیعی منطقه هم تغییر داده نشود و فرمودند جلگه باین زیبایی و قشنگی حیف است زیبایی خود را از دست بدهد دستور فرمودند که در مورد انتخاب محل کارخانه سیمان دقت بعمل بیاید که زیبایی طبیعت منطقه حفظ بشود و لطمه نخورد، بنده اگر بخواهم تمام جزئیات مسافرت علیا حضرت را عرض برسانم همانطور که قطعاً در روزنامه ها و از تلویزیون ملاحظه فرمودید واقماً بطول خواهد انجامید، علیا حضرت شهبانو تمام برنامه ها را بدقت ملاحظه فرمودند به «خانه زن» تشریف بردند و همه جا دستورات لازم برای پیشرفت کار دادند و مردم همه جا متعجب هستند احاطه وسیع و کامل شهبانویه تمام مسائل در هر زمینه ای که علیا حضرت شهبانو صحبت میفرمایند پیدا است که با علاقمندی يك مادر ملت این مسائل را مطالعه کرده اند و اطلاع دارند و با احتیاجات مردم و آن منطقه و آن رشته بخصوص بقدری مسلط هستند بطوریکه از راهنماییها و هدایتهایی که میفرمایند حتی کارشناسان امور هم استفاده می کنند و مفتخر هستند که می توانند مجری این راهنمایی باشند (صحیح است) بنده ضمناً با اجازه مقام ریاست میخوام از این فرصت استفاده کنم و بدنبال این گزارش مختصر که واقماً بیان جزئیات مسافرت علیا حضرت شهبانو مشکل است از نظر احساساتی که مردم نسبت به شاهنشاه و

و علیا حضرت ابراز می کردند و همه جا با فریادهای جاوید شاه و جاوید شهبانو روبرو میشدند در يك میهمانی که در چادری به سنت قدیمی کرمانشاهی ترتیب داده شده روستائیان و عشایر با وفای کرمانشاه بحضور شهبانو شرفیاب شدند و هنرنمایی کردند و در همان شب هم علیا حضرت با همه طبقات و گروههای مردم صحبت کردند و هر چه بیشتر با وضع آنها آشنا شدند. در ضمن همانطور که اشاره کردم می خواهم چند کلمه ای راجع بایجاد دانشگاه زنان که بنا بر امر علیا حضرت شهبانو بنام دانشگاه فرح پهلوی ایجاد خواهد شد صحبت کنم، البته این دانشگاه الآن بصورت مدرسه عالی دختران هست ولی قرار است توسعه پیدا کند و دانشگاه شود، شاید برای بعضی ها این تصور پیش بیاید که چرا باید این دانشگاه مخصوص زنان باشد و نه مثل دانشگاههای دیگر ولی در بسیاری از جاهای دنیا این را آزمایش کرده اند و نتیجه خوب گرفته اند که بعضی از دانشگاهها اختصاص پیدا کند برای دختران برای اینکه اگر بخواهند بعضی از موضوعات خاص را که لازم است بآنها تعلیم داده شود باید دانشگاه خاص هم در آن مورد وجود داشته باشد البته بنده نمونه آنرا در فیلیپین دیدم و در این مورد عرض علیا حضرت شهبانو رساندم و گزارشی هم بجناب نخست وزیر دادم، بهر حال در فیلیپین نتیجه خوبی گرفته اند و بسیاری از دختران خارجی بخصوص دختران آسیائی پدران و مادرانشان علاقه داشتند که دخترانشان را باین دانشگاه بفرستند یقین داریم با ابتکاراتی که در ایران وجود دارد و با این رویه ای که الآن در ایران هست که ما سعی می کنیم الهام از سنت های ایرانی بگیریم و راه خلهای ایرانی برای مسائل ایرانی پیدا کنیم نتایج بسیار مفیدی برای تربیت دختران ایرانی در این دانشگاه خواهیم گرفت و اجازه می خواهم که در اینجا از پیشگاه علیا حضرت شهبانو تشکر کنم که دستور فرمودند که این دانشگاه توسعه پیدا کند و این افتخار را بپردازند که این دانشگاه بنام مبارک ایشان نامیده شود با توجه باین مسأله که میدانیم بارها پیشنهاد شده مؤسساتی بنام ایشان نام گذاری شود ولی معظم لها قبول نفرموده اند، حتی مدارس و پژوهشگاههایی را که کسانی از مردم بمنظور انجام امور خیریه پولش را داده اند شهبانو تأیید فرموده اند که بنام همان

اشخاص نام گذاری شود ولی در این مورد خاص موافقت فرمودند که این دانشگاه به نام ایشان نامیده شود و وظیفه داریم از ایشان تشکر کنم که چنین موافقتی فرمودند که این دانشگاه بنام ایشان مفتخر باشد خیلی متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید

فرهادپور - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم همه بخوبی شاهد بودند که ملت ایران تحت رهبری شاهنشاه آریامهر سال ۱۳۵۴ را در شرایطی سرشار از امنیت و آرامش توأم با همبستگی و پیوستگی ملی و امکانات فراوان برای پیشرفت و پیشبرد کارها شروع کرد و بهمین مناسبت برای دستگاههای اجرائی امکان خدمت بیشتر و انجام سریعتر برنامه های عمرانی فراهم شده است. برای اینکه درخواست ها متناسب با نیازهای منطقه حسن مطلق داشته باشد عرض می کنم زمستان گذشته اولین سالی بود که از مردم روستائین اردکان و بویر احمد شکایتی بابت محاصره ریف و باران و قطع راه بمن نرسید و این نتیجه مستقیم تأکید وزارت راه بخصوص وزیر راه فعلی در تکمیل و تحویل راه شیراز به اردکان و اردکان به یاسوج بود که تأسیس این راه بزرگترین مشکل زمستانی مردم این منطقه را مرتفع کرده است و امسال از نظر بررسی جهت نداشتن علوفه یا نرسیدن خوار بار در آن منطقه گله و شکایت و ناراحتی نداریم امیدوارم برای تکمیل سپاسگزاری مردم همانطور که وعده فرمودید تا فرصت باقی است و فصل مناسب است برای آسفالت این راه دستوراتی مقرر فرمایند و هم چنین قرارداد های آسفالتی که برای راه سی سخت تهیه شده است تأکید داشته باشند که تا فرصت و زمان مناسب است این کارها انجام شود از حضور جناب دکتریزدان پناه استفاده میکنم و یادآور مطلبی می شوم که در زمستان ۱۳۵۲ بر اثر توجه رئیس محترم دولت يك هیئت ۲۸ نفری از معاونان و مسئولان دستگاههای اجرائی بمنطقه که کیلویه و بویر احمد رفته در طول یک هفته با مردم منطقه احتیاجات آنها و ضروری آنها را بررسی کردند ۱۳۰ طرح تصویب هیئت و تصویب هیئت دولت رسید با تنظیم برنامه های زمانی که بنده از جهت وظیفه نمایندگی مبلغ چنین اقدامی در منطقه بودم و بر مردم يك يك این موارد را مرهه میدادم بعضی از این

طرحها اقدام شده و بعضی هادر بونه فراموشی باقیمانده است تصدیق خواهید کرد که وعده دادن و انجام ندادن بدتر است از وعده ندادن بنده استدعا میکنم که این طرحهای تنظیم شده را که تصویب شده پی گیری کنید تا ما بتوانیم با انجام بموقع طرحها در زمان مقتضی نیازهای مردم منطقه را که مورد قبول دستگاههای اجرائی دولت بوده و هست انجام بدهیم مسئله دوم که باز از حضور جنابعالی استدعا دارم در مقررات استخدام برای فوق العاده کارمندان اداری در مناطق ضرابی در نظر گرفته شده است که نسبت به کارمندانی که در منطقه بویرا احمد و که کیلویه کار میکنند و بتصدیق خود رئیس دولت در شرایط سخت و محیط مشکلی انجام وظیفه می کنند ضریب افزایش فوق العاده خارج از مرکز آنها تقلیل پیدا کرده و این تقلیل در روحیه کارمندان که در این ناحیه کار می کنند تأثیر بسیار نامطلوبی گذاشته است بخصوص نظر جنابعالی را به تأمین مسکن برای کارمندان دولت اعم از بومی و غیر بومی در این منطقه جلب می کنم چون در منطقه روستائی عقب افتاده اگر یک معلم بومی که تحصیل کرده و در آن منطقه درس میدهد ما این هارا نمیتوانیم جدا از یک معلم غیر بومی که بآن منطقه می آیند فکر کنیم و بگوئیم چون اوساکن فلان ده یا فلان روستائی بوده است پس برای اومتزل و مأوایی نسازیم بنده استدعا دارم کسانیکه تصمیمی در این زمینه می گیرند باشناخت زندگی مردم منطقه قبول بکنید بعنوان بومی بودن نمیشود گفت که برودر خانه پدری در فلان ده که متولد شدی و ۴۰ سال پیش ساخته شده و قابل سکونت نیست و تو که امروز تصدیق گرفته ای و بحرله ای علمی رسیده ای و مسئولیت تدریس و تعلیم را بعهده گرفته ای در همان شرایط زندگی کن این يك حالت دوگانگی دارد جناب آقای دکتر خطیبی تشریف ندارند من از دوستانی که در شیر و خورشید کار می کنند استدعا دارم بخصوص از جناب قراچولرو که از طرف من بایشان عرض کنند قراقرز بود ساختمان بیمارستان شیر و خورشید حداکثر در سال ۵۳ در شهرستان یاسوج تمام شود عدم توجه به پی گیری این کار شاید با مشغله هایی که ایشان دارند موجب شده که هنوز این بیمارستان تمام نشده است ضرورت دارد که عتابی بفرمائید شاید در سال ۵۴ با

میلیونها ریال که از بودجه مملکت و دولت صرف شده لااقل ساختمان این بیمارستان تکمیل بشود و مردم بتوانند از وسائل درمانی استفاده بکنند. مسئله آخر از حضور جناب معاون وزارت دادگستری استدعا دارم چون فصل مناسب و هوا خوب است این هیأتی را که برای حل اختلافات ملکی در این منطقه می فرستادند اینها را بفرستند خوشبختانه شرایط امروز منطقه بکفایتی است که توفیق بیشتری را برای آنها نوید میدهند صحبت از حل اختلاف شد مطلبی برای من تداعی معانی شد که باید عرض کنم اگر در آنجا کارهایی از اختلافات مذکبی باقی مانده است با اعزام هیأتها حل خواهد شد و خوشبختانه با برنامه اعلام شده از طرف رهبر مملکت امروز در مناطق روستائی دیگر یکپارچگی و هم آهنگی مطلق می بینیم (صحیح است) و اثرات مفید و مثبت طرح اعلام شده پادشاه ما در مناطق روستائی عینی و قابل لمس است (صحیح است) از دوگانگی ها و اختلافهای گذشته اثری نیست و همه یکپارچه يك جهت با کمال میل و از صمیم قلب به رستخیز ملی ایران پیوسته اند دست بدست هم داده اند و آماده جانبازی در راه مملکت و برنامه های مملکتی هستند (صحیح است) و امیدوارم رویه مردم پاکدل روستائین برای طبقه روشنفکر و فاضل که مدعی رهبری فکری هستند سر مشق باشد که بنده اند هدف اصلی ایجاد وحدت بین کلیه افراد ملت ایران است و باید از هر بحثی که باین وحدت برسد میزند خودداری بشود (احسن).

۳- تصویب صورتجلسه قبل

رئیس - نسبت به صورت جلسه قبل نظری نیست؟

(اظهاری نشد) صورتجلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم لایحه الحاق يك تبصره بماده ۹۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و آئین نامه استعمال اسلحه بوسیله افراد گارد موضوع ماده ۷ قانون مجازات اخلاکگران در صنایع ، بوسیله تیمسار سیهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشویم تیمسار سیهبد کاتوزیان بفرمائید.

تیمسار سیهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم لایحه الحاق يك تبصره بماده ۹۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و همچنین آئین نامه استعمال اسلحه بوسیله افراد گارد

موضوع ماده ۷ قانون مجازات اخلاکگران در صنایع را تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم.
رئیس - لوابح به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری راجع به رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۱۳۰۲ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ دولت راجع به رسیدگی باعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها را که قبلا بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا اصلاحی در آن بعمل آورده است مطرح و مصوبه مجلس سناراعیاً بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری کارکنان دولت و شهرداریها

ماده ۱۵ - هرگاه وزراء ، معاونان نخست وزیر ، سفرا ، استانداران ، معاونان وزراء ، شهردار پایتخت و رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه يك دولتی و وابسته بدولت مبادرت بهریک از اعمال زیر نمایند :

۱ - اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری .

۲ - اعمال خلاف مصالح دولت .

۳ - اعمالی که بموجب قوانین و مقررات مستوجب انفصال موقت یا دائم یا اخراج از خدمت باشد . موضوع در هیئت عالی رسیدگی که بشرح زیر تشکیل میشود مطرح خواهد شد :

الف - سه وزیر پیشنهاد نخست وزیر که با صدور فرمان همایونی منصوب خواهند شد .

ب - رئیس سازمان بازرسی شاهنشاهی .

ج - دادستان کل کشور .

تبصره - در مورد وزراء ، سفرا و استانداران طرح موضوع در هیئت عالی رسیدگی منوط بکسب اجازه از پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود که بوسیله نخست وزیر بعمل میآید و همچنین است در موردی که نظر هیئت عالی به برکناری یا انفصال یکی از وزراء باشد .

ماده ۲۵ - هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بمدیران کل ، رؤسا و مدیران شرکتهای و مؤسسات درجه ۲ دولتی یا وابسته بدولت نسبت داده شود موضوع در هیئت رسیدگی که بشرح زیر تشکیل میشود مطرح خواهد شد .

الف - سه نفر به پیشنهاد نخست وزیر با صدور فرمان همایونی .

ب - یکی از معاونان سازمان بازرسی شاهنشاهی به انتخاب رئیس سازمان .

ج - یکی از معاونان دادستان کل کشور به انتخاب دادستان کل کشور .

ماده ۳۵ - هرگاه اعمال مندرج در ماده ۱ بشهرداران و مستخدمین وزارتخانه ها و شرکتهای و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات تابع و وابسته بآنها باستثنای مقامات مذکور در مواد ۱ و ۲ نسبت داده شود موضوع در یکی از کمیسیونهای رسیدگی مرکب از پنج نفر مطرح خواهد شد . تعداد کمیسیونهای رسیدگی و ترکیب ونحوه انتخاب اعضاء و ارجاع کار و حوزه صلاحیت آنها در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین میشود .

ماده ۴۵ - مراجع رسیدگی مذکور در مواد قبل پس از وصول پرونده امر برترتیب زیر اقدام مینمایند :

الف - پانزده روز قبل از تاریخ جلسه رسیدگی موضوع را با ذکر دلائل کتبا بشخص مورد تعقیب ابلاغ مینمایند تا برای دفاع در جلسه رسیدگی حاضر شود و یا لایحه دفاعیه قبل از موعد رسیدگی ارسال دارد .

ب - در صورتیکه پس از رسیدگی دلائل را کافی نداند باقتضای مورد مرتکب را به یکی از مجازاتهای زیر محکوم مینماید :

۱- انفصال موقت از خدمات دولتی یا مملکتی از یکسال تا پنجسال
 ۲- انفصال دائم از خدمات دولتی یا مملکتی
 ج- در صورتیکه موضوع متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص شود ضمن برکناری متهم پرونده امر در مورد وزراء بر اساس مقررات قانون محاکمه وزراء مصوب سال ۱۳۰۷ اقدام میشود و در سایر موارد جهت رسیدگی بمراجع قضائی صالح احاله خواهد شد. مراجع قضائی بموضوع اتهام خارج از نوبت رسیدگی مینمایند.

تبصره ۱- هرگاه عمل واحد متضمن جنبه جزائی و سایر جهات مندرج در ماده ۱۵ باشد هیئت و یا کمیسیون از نظر جزائی موضوع را بمراجع صالح احاله و از سایر جهات بناعمال مندرج در ماده مذکور رسیدگی و اظهار نظر خواهد نمود.

تبصره ۲- تصیمات هیئت ها و کمیسیونهای مذکور قطعی و لازم الاجرا میباشد.

تبصره ۳- عدم حضور شخص مورد تعقیب با عدم ارسال لایحه دفاعیه مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود.

ماده ۵- در مواردیکه قضات مبادرت به افعال موضوع ماده ۱۰ این قانون نموده و موضوع در هیئتها یا کمیسیونها مطرح شود هیئت یا کمیسیون در صورتیکه موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را برای رسیدگی بدادگاه عالی انتظامی قضات ارسال خواهد داشت.

دادگاه خارج از نوبت بموضوع رسیدگی و در صورت اجراء تخلفات مندرج در ماده ۱۰ قاضی را بر حسب مورد بانفصال موقت یا دائم محکوم میکند.

تقاضای تجدید نظر از حکم مانع اجراء آن نخواهد بود، در صورتیکه عمل انتسابی بقاضی متضمن جرمی از درجه جنحه یا جنایت باشد و اتهام مقرون بدلائل کافی تشخیص شود دادگاه عالی انتظامی قضات بنا توجه بمقررات مربوط حکم تعلق قاضی مظنون را صادر و پرونده امر را جهت رسیدگی بمراجع صالح قضائی ارجاع خواهد نمود. مرجع مزبور خارج از نوبت باتهام قاضی رسیدگی میکند.

ماده ۶- درجه شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت موضوع مواد ۱ و ۲ بتشخیص سازمان اموراداری و استخدامی کشور تعیین خواهد شد.

ماده ۷- رسیدگی هیئت ها و کمیسیونهای مذکور در این قانون مانع رسیدگی و اقدام مراجع قضائی طبق قوانین مربوط نخواهد بود.

ماده ۸- مستخدمی که با داشتن حداقل بیست سال تمام سابقه خدمت قابل قبول از لحاظ بازنشستگی بر اساس مقررات این قانون محکوم بانفصال دائم شود از تاریخ صدور حکم انفصال بعائله او برابر نصف حقوق بازنشستگی که در تاریخ انفصال باو تعلق میگرفته پرداخت خواهد شد. منظور از عائله وراث و وظیفه بگیر قانونی مستخدم میباشد.

ماده ۹- در صورتیکه يك یا چند نفر از اعضای هیئت عالی رسیدگی، هیئت رسیدگی و یا کمیسیونهای رسیدگی بنا به جهات مندرج در قوانین کیفری و مدنی از رسیدگی ممنوع باشند و یا خود در همان مراجع تحت تعقیب قرار گیرند جانشین آنان بترتیبی که در آئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی خواهد شد تعیین میگردد.

ماده ۱۰- مقامات و افسران و کارمندان وزارت جنگ و نیروهای مسلح شاهنشاهی و سازمان های تابع آنها از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و کماکان تابع مقررات خاص خود میباشند.

ماده ۱۱- کلیه مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات نسبت بانها مستلزم ذکر نام آنها میباشد نیز مشمول این قانون هستند.

ماده ۱۲- آئین نامه اجرائی این قانون از طرف هیئت عالی رسیدگی پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مخبر کمیسیون دادگستری- علی احمد خورشید رئیس- نسبت به گزارش کمیسیون دادگستری نظری نیست؟ آقای خورشید فرمائید.

خورشید (مخبر کمیسیون دادگستری)- يك اشتباه چاپی هست در بند الف از ماده يك كلمه «به» قبل از پیشنهاد افتاده است جمله چنین میشود سه وزیر به پیشنهاد... خواهش می کنم اصلاح فرمائید.

رئیس- اشتباه چاپی است اصلاح می شود. نظر دیگری نسبت بگزارش کمیسیون دادگستری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بگزارش کمیسیون خانها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ می شود.

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع بمجازات نانوائیان و قصابان متخلف و ارسال به مجلس سنا

رئیس- گزارش شور دوم مجازات نانوائیان و قصابان متخلف مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای مهندس معینی وزیر کار و امور اجتماعی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای زعیمی معاون وزارت بازرگانی شورا اول لایحه شماره ۵۱۳۲۲ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ دولت راجع بمجازات نانوائیان و قصابان متخلف را که بشماره ۱۴۳۶ چاپ شده است با توجه به پیشنهاد های رسیده مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مجازات نانوائیان و قصابان متخلف

ماده واحده- در هر يك از دكانهای نانوائی و یا قصابی که نان و گوشت گرانتر از نرخي که دولت تعیین نموده بفروش برسد و یا ظاهراً به نرخ مقرر و عملاً گرانتر از آن بفروش برسد و از حیث وزن و مقدار کمتر تحویل مشتری شود و یا با بکار بردن مواد دیگر یا آرد پست نر از آرد سهمیه نانوائی باشد نوع نان از لحاظ کیفیت پائین آورده شود و یا مقدار نان و گوشت که برای فروش عرضه میگردد کمتر از میزان متناسب سهمیه ای باشد که بانرخ دولتی در اختیار نانوائی و یا قصابی قرار گرفته است متخلف به حبس جنحه ای از سه ماه تا یکسال یا به پرداخت جزای نقدی از ۵۰۰۱ ریال تا دو بیست هزار ریال و یا بهردو مجازات محکوم خواهد شد و در صورت

تکرار دادگاه علاوه بر کیفر مقرر حکم به ابطال پروانه نانوائی یا قصابی نیز خواهد داد.

تبصره ۱- رسیدگی بجرم فوق خارج از نوبت در دادگاه جنحه انجام واحکام صادره از حیث پژوهش و فرجام تابع مقررات عمومی است.

تبصره ۲- در صورتیکه از دادگاه جنحه حکم ابطال پروانه نانوائی صادر شده باشد دکان نانوائی در تهران بوسیله شرکت تعاونی مصرف کارگری نانوائیان تهران و حومه و در شهرستانها و بخشها تاشکیل شرکت تعاونی کارگری مربوط توسط فرمانداری یا بخشداری محل اداره خواهد شد.

تبصره ۳- در صورت صدور حکم ابطال پروانه قصابی از طرف دادگاه جنحه طبق نظر وزارت کشاورزی و منابع طبیعی حسب مورد اداره قصابی بوسیله سازمان گوشت کشور یا شرکت تعاونی فروشندگان گوشت و یا توسط فرمانداری و بخشداری صورت خواهد گرفت.

نحوه نظارت بکار اداره دکان نانوائی و یا قصابی موضوع این قانون بموجب آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارتخانه های دادگستری و کار و امور اجتماعی و بازرگانی و کشاورزی و منابع طبیعی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴- دارندگان پروانه های نانوائی که از اجرای مقررات قانون کار درباره کارگران خودداری نمایند چنانچه حداکثر ظرف یکماه پس از ابلاغ رأی هیئت حل اختلاف وزارت کار و امور اجتماعی نسبت به پرداخت مزایای قانونی کارگران اقدام نمایند علاوه بر مجازاتهای مقرر در قانون کار پروانه نانوائی آنان طبق مقررات این قانون ابطال خواهد گردید و بترتیب مقرر در تبصره ۲ این قانون عمل خواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری- علی احمد خورشید.

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۰ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه مجازات نانوائیان و قصابان متخلف را برای شور دوم

مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - علی اصغر قدردان
گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه مجازات نانویان و قصابان متخلف را برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -
مهندس عبدالعلی نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون بازرگانی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه مجازات نانویان و قصابان متخلف را برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بازرگانی - حسن اوحدی
رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ آقای خورشید بفرمائید.

خورشید (مخبر کمیسیون دادگستری) - در این لایحه هم دواشتباه چاپی هست خواهش می کنم اصلاح بفرمائید، یکی در سطر سوم کلمه «یا» قبل از جمله «از حیث وزن...» افتاده است که اینطور میشود «و فروش برسد و یا از حیث وزن...» و یکی هم در سطر چهارم کلمه «باشد» زائد است که در حروف چینی اضافی چیده اند.

رئیس - اشتباه چاپی است اصلاح می شود، نظر

دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ آقای عباس میرزائی بفرمائید.

عباس میرزائی - مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی، نمایندگان محترم این لایحه که امروز از تصویب مجلس شورای ملی می گذرد ملاحظه میفرمائید که چند مطلب مهم در آن مستتر است، مطلب اول موضوع ارزاق عمومی موضوع نان و گوشت و خوراک قاطبه ملت ایران است و دولت در تنظیم نرخ متعادل این ارزاق در مقابل عرضه کردن مقدار کافی از آن به صاحبان دکانهای قصابی و نانوائی باجه دقتی و با چه محکماتی در این لایحه تنظیم کرده که ما امروز این لایحه را تصویب میکنیم و انشاء الله از تصویب مجلس سنا هم میگذرد و این موضوع که مدتها بود مردم گاه گاهی دچار ناراحتی میشدند و بعضی افراد اشتباهاً خدای نکرده کار اشتباهی مرتکب میشدند و باعث گرفتاری و فحش مردم این مملکت میشدند انشاء الله از این به بعد این مشکل رفع خواهد شد مطلب مهمتر از آن حمایت از طبقه کارگران صنف خواهد بود که ملاحظه میفرمائید مدتها بود با بودن قانون کار همیشه این افراد از روزهای تعطیل و سایر مزایای قانون کار نمیتوانستند استفاده کنند که در این لایحه بخصوص باین امر تکیه شده که باید تمام مقررات و قوانین کار در مورد کارگران این دو صنف اجراء بشود بنده از طرف کارگران از توجه شخص آقای مهندس معینی وزیر کار که نسبت به این موضوع توجه خاص داشتند صمیمانه سپاسگزاری میکنم و در مرحله اول از شخص پادشاه محبوب شاهنشاه آریامهر که همیشه برای رفاه ملت ایران اوامر مؤکدی صادر میفرمایند و دولت خدمتگزار هویدا و شخص نخست وزیر که همیشه این اوامر را مویبواجر می کنند و وزارت کار و وزارت دادگستری که در این لایحه با دقت کافی زحمت کشیده اند و حقوق مردم را در مورد ارزاق و کارگران این صنف ملحوظ داشته اند و کمیسیون کار و دادگستری در این ساحت مقدس مجلس شورای ملی تشکر می کنیم. (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنید

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تبدیل سازمان گوشت کشور ب شرکت سهامی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تبدیل سازمان گوشت کشور به شرکت سهامی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۰۸۲ مورخ ۱۳۵۰/۳/۲۳ مربوط به تبدیل سازمان گوشت کشور ب شرکت سهامی را با توجه به پیشنهاد های رسیده مورد بررسی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تبدیل سازمان گوشت کشور ب شرکت سهامی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان

گوشت کشور ب شرکت سهامی تبدیل و بصورت بازرگانی اداره میشود و اساسنامه آن ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تنظیم و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین اجراء میگردد.

تبصره ۱ - میزان سرمایه و منابع تأمین آن در اساسنامه تعیین خواهد شد.

تبصره ۲ - کلیه کارکنان، دارائی و تعهدات سازمان مذکور از تاریخ تصویب اساسنامه باین شرکت منتقل میشود و تازمانی که اساسنامه شرکت بتصویب نرسیده است مقررات فعلی سازمان قابل اجراء خواهد بود.

تبصره ۳ - مستخدمین سازمان گوشت کشور ب شرکت منتقل میشوند و مشمول مقررات استخدامی شرکت های دولتی می باشند.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

رضای پیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت تبدیل سازمان گوشت کشور ب شرکت سهامی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -
مهندس عبدالعلی نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۲۵ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه تبدیل سازمان گوشت کشور ب شرکت سهامی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -
امان الله ریگی

رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی

رئیس - گزارش شور اول مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۴ فروردین ماه

۱۳۵۴ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۶۲۴ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۷ دولت ارسال از مجلس سناراجع به مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی را که وصول آن در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۳/۱۲/۲۵ اعلام و بشماره ۱۶۲۶ چاپ شده است مطرح کرد و بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش شورا اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مجازات خودداری از کمک بمصدومین و رفع مخاطرات جانی

ماده واحده - ۱ - هر کس شخص یا اشخاصی را در معرض خطر جانی مشاهده کند و بتواند با اقدام فوری خود یا کمک طلبیدن از دیگران یا اعلام فوری به مراجع یا مقامات صلاحیتدار از وقوع خطر یا تشدید نتیجه آن جلوگیری کند بدون اینکه با این اقدام خطری متوجه خود او یا دیگران شود و با وجود استمداد یا دلالت اوضاع و احوال بر ضرورت کمک از اقدام باین امر خودداری نماید به حبس جنحه ای تا یکسال و یا جزای نقدی تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد. در این مورد اگر مرتکب از کسانی باشد که به اقتضای حرفه خود میتوانسته کمک مؤثری بنماید به حبس جنحه ای از سه ماه تا دو سال یا جزای نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال محکوم خواهد شد. مسئولان مراکز درمانی اعم از دولتی یا خصوصی که از پذیرفتن شخص آسیب دیده و اقدام بدرمان او یا کمک های اولیه امتناع نمایند بحد اکثر مجازات ذکر شده محکوم می شوند.

۲ - هرگاه کسانی که حسب وظیفه یا قانون مکلفند به اشخاص آسیب دیده یا اشخاصی که در معرض خطر جانی قرار دارند کمک نمایند از اقدام لازم و کمک بآنها خودداری کنند به حبس جنحه ای از شش ماه تا سه سال محکوم خواهند شد.

۳ - دولت مکلف است در شهرها و راهها به تناسب احتیاج مراکز درمان فوری (اورژانس) و وسائل انتقال مصدومین و بیماران که احتیاج به کمک فوری دارند ایجاد و فراهم نماید.

نحوه تأمین هزینه درمان این قبیل بیماران و سایر

مسائل مربوط بموجب آئین نامه ایست که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۴ - مأمورین انتظامی متعرض کسانی که اشخاص آسیب دیده را به مراجع انتظامی یا مراکز درمانی می رسانند نباید بشوند و فقط هویت و محل اقامت آنانرا استعلام خواهند کرد. مگر اینکه دلیلی بر توجه اتهام بآنان موجود باشد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

رئیس کلیات لایحه مطرح است آقای سعیدوزیری بفرماید.

سعیدوزیری - طرح این مسأله لامحاله حکایت از بیداری وجدان جامعه می کند ولی شکل تنظیم این لایحه حکایت از عدم کفایت تدابیر میکند اولاً لایحه یکجوری تنظیم شده است که نیت خیر و اقامت ناظر بر بیداری وجدان جامعه را در بلای ترکیب این لایحه گم کرده است منجمه در بند ۴ آمده است که «مأمورین انتظامی متعرض کسانی که اشخاص آسیب دیده را به مراجع انتظامی یا مراکز درمانی می رسانند نباید بشوند» بسیار خوب، و بعد فقط هویت و محل اقامت آنان را استعلام خواهند کرده، این کار چه اثری دارد؟ استعلام بکنند یا نکنند چه اثری می تواند داشته باشد؟ و بالاخره در آخر آمده است «مگر اینکه دلیلی بر توجه اتهام به آنان موجود باشد» و این تمام مسأله را خراب می کند؛ یعنی همیشه میشود یک دلیل و یا قرینه ای برای اتهام آن شخص تراشید. فرض بفرمائید یک شوهر تا کسی یک آدم مصدومی را آورده به بیمارستان، بهرحال راحت تر اینست که اسمش را بپرسند و قیافه اش را هم ببینند که کیست، آنوقت بالکل اثر از بین می رود. (دکتر ثابتی - پیشنهاد حذفش را داده ایم) خوب، شما پیشنهاد حذفش را داده اید؟ من هم همین کار را می خواهم بکنم. مطلب دیگری هم هست و آن اینست که در قسمت سوم آمده است «دولت مکلف است در شهرها و راهها به تناسب احتیاج مراکز درمانی فوری (اورژانس) و وسائل انتقال مصدومین و بیماران که احتیاج بکمک فوری دارند ایجاد و فراهم نماید.» بنده خیال می کنم که این، هیچ چیز را توجیه نمی کند. در این لایحه مجازات خودداری از کمک به مصدومین،

یک حرف خوبی زده شده است که دولت را مکلف می کنیم که اینکار را بکند. این مطلب و این تکلیف را میشود در هر لایحه ای آورد و این بهرحال کار خوبی است «اما نحوه تأمین هزینه درمان این قبیل بیماران و سایر مسائل مربوط بموجب آئین نامه ای است که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید» این مطلب جایز اینجا نیست. نحوه تأمین هزینه درمان یکجوری درست خواهد شد بنده خیال می کنم که بعد از آن محکمت، بقول آقای عباس میرزائی، که در اصل ماده واحده آورده شده است این مطلب جایز اینجانب نیست. یعنی خود بخود بجزئی کمک نمی کند بلکه این مطلب باید بلافاصله بعنوان بند ۲ بعد از بندیک گذاشته شود، یعنی: «بند ۲ - نحوه تأمین هزینه درمان این قبیل بیماران و سایر مسائل مربوط بموجب آئین نامه ای است که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.» که در حقیقت یک پشتوانه و یک قدرت اجرائی بدهد به این لایحه که اگر مصدومی را به کشیک بیمارستان یا درمانگاه آوردند، بتوانیم بگوئیم او را پذیر و معالجه اش کن در هر حال بنده سه پیشنهاد دارم که تقدیم میکنم.

رئیس - آقای هنرمندی بفرمائید.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری) - عرض

کنم جناب آقای سعید وزیر دوست عزیزم راجع به بند چهار این لایحه مطالبی گفتند که بند ۴، لایحه را از آن دیدی که لازمه این لایحه بوده است خارج کرده و در واقع لایحه قدری از آن جنبه اصلی دور شده است. بنده می خواستم عرض کنم ما در اینجا پیش بینی کردیم کلیه کسانی که دیگران را در معرض خطر جانی می بینند اعم از اینکه آن شخص راننده شخصی یا تاکسی و غیره باشد بتوانند آن وظیفه وجدانی را که دارند و خودشان مایل هستند آن وظیفه را انجام داده و شخص مصدوم را به درمانگاه خصوصی یا دولتی برسانند، بدون هیچ ترسی این کار را انجام بدهند. در حال حاضر کسانی که این کار را می کنند امکان دارد موقعی که به مأموران انتظامی اطلاع میدهند آنها این شخص را تحت بازجویی قرار بدهند. برای اینکه این اشکال برطرف شود ما در اینجا صریحاً نوشته ایم مأمورین انتظامی متعرض

این قبیل اشخاص نشوند، یعنی نه آنها را مورد بازجویی قرار دهند و نه نگه دارند. پس تا اینجا خوب نوشته شده است که هر کس مصدومی را به بیمارستان رساند متعرض او نشوند. (صحیح است) اما قسمت آخر که اعتراض داشتند من باید عرض کنم که ما چاره ای جز این نداشتیم. چون ممکن است راننده خودش کسی را زیر کرده باشد مادر خود لایحه پیش بینی کردیم که اگر خود راننده کسی را زیر گرفت و مجروح و مصدوم کرد و او را برای درمان کردن به بیمارستان برد، از مقررات تخفیف مجازات استفاده می کند و دادگستری در حقیقت قانون برای این عمل انسانی که این شخص کرده است، کمکش می کند. حالا اگر این شخص راننده را مارها کنیم و بازجویی نکنیم بنظر من صحیح نیست. یعنی لاقول کسی که اینکار را کرده است باید از او تحقیق بشود و مشخصاتش پرسیده شود و آدرسش را بداند و احیاناً او را نگهدارند و به مراجع قضائی اطلاع دهند تا تکلیفش روشن شود. اما در سایر موارد بهیچ وجه اتهام متوجه آنها نیست و کسی هم متعرض آنها نخواهد شد. اما مطلب دیگری که خواستم عرض کنم اینست که با تصویب لایحه ثبت احوال که تنظیم شده و تقدیم می شود و برای هر کس کارت شناسائی صادر میشود که تمام مشخصاتش در آن قید می گردد - که البته احتیاج به زمان است و امیدوارم هر چه زودتر اینکار انجام شود - این اشکال هم بکلی رفع خواهد شد و من فکر می کنم دیگر احتیاجی نباشد که تحقیق کنیم یا تأمین بگیریم از آن شخص در کلاتری یا مراکز انتظامی. یعنی همینکه کارت شناسائی خود را ارائه داد، کافی است و دیگر هیچ ایرادی برای پیدا کردن آن شخص و بی یافتن محل اقامتش بوجود نمی آید و امتداد بند ۳ دولت بیش بینی کرده است که وسائل و تجهیزات کامل بحد کافی در شهرها و راهها فراهم کند. حالا جنابعالی می فرمائید که این بلافاصله بعد از بندیک گذاشته شود از لحاظ تأمین بودجه ای که مراکز درمان خصوصی یا دولتی برای مصدومینی که مراجعه می کنند، باشد و پیشنهاد بفرمائید. در هر حال خواستم توضیح بدهم که در این ماده فعلاً ناچاریم توجه به اتهام را مورد نظر داشته باشیم.

رئیس - آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - قطعاً و همیشه این حسن خلق و اینقدر

نجیبانه جواب دادن جناب معاون وزارت دادگستری و خود جناب آقای صادق احمدی در آدم حالی بوجود می آورد که آدم از حرف حق خودش بگذرد. صحیح می فرماید صریح میشود گفت مگر اینکه آورنده اعتراف کند که این شخص مصدوم را من زیر گرفته ام اگر اعتراف نکرد باز کاربر می گردد به تهدید. این مطلب را برای آن موردی که فرمودید پیش بینی کردید که اگر يك راننده تاکسی - که همیشه هم راننده تاکسی آدم را زیر نمی گیرد، این اشخاص - که بهر حال امروز گواهینامه گرفته اند بیشتر آدم را زیر می گیرند لاقلاً بنظر بنده راننده های تاکسی آدم های با انضباط تری هستند. اگر راننده ای شخص مصدوم را به در مانگاه رساند و شواهد و قراین هم بقول آقای دکتر نشان داد یعنی مثلاً چشمش خون گرفته و عرق کرده و خسته بود، باید گفت حتماً خودش این شخص را زیر گرفته است. چون با این توضیحی که فرمودید این منحصرأ مربوط است به آن کسی که خودش اینکار را کرده و اعتراف کرده است. اگر واقعاً این وجدان آنقدر بیدار شده است که بگوید خودم این شخص را زیر گرفته ام از آن مقررات تخفیف که اشاره فرمودید استفاده می کند این را بمنزله تلنگری برای بیداری وجدان جامعه گذاشتم در هر حال فعلاً مصدوم مهم است که باید برای نجات جان او تلاش کرد، اگر راننده در رفت بعداً مأموران تجسس یا انتظامی میروند پیدایش میکنند. عرض دیگری ندارم.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) برورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

باعرض احترام پیشنهاد می شود جمله (مگر اینکه دلیلی بر توجه اتهام آنان موجود باشد) از پایان بند ۴ ماده واحده لایحه قانون مجازات خودداری از کمک بمصدومین و رفع خطرات جانی حذف شود.

با احترام - دکتر نایی - دکتر بهزادی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود در ماده واحده لایحه قانون مجازات خودداری از کمک بمصدومین و رفع مخاطرات جانی تغییرات زیر معمول شود:

۱- در پایان بند ۱ ماده مزبور عبارت (یا کمک های اولیه) حذف شود.

۲- قسمت اخیر بند ۳، یعنی عبارت (نحوه تأمین هزینه درمان این قبیل بیماران ... الی آخر) تفکیک و تحت عنوان بند ۲ بلافاصله بعد از بند ۱ ذکر شود.

۳- قسمت اخیر بند ۴ یعنی عبارت (و فقط هویت و محل اقامت ... الی آخر) حذف شود.

با احترامات - سعید وزیری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در سطر اول بند ۳ ماده واحده لایحه قانون مجازات خودداری از کمک بمصدومین و رفع مخاطرات جانی بعد از جمله دولت مکلف است جمله (طرف مدت یکسال از تاریخ تصویب این قانون) اضافه شود.

باتقدیم شایسته ترین احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اجازه عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب رستاخیز ملی ایران

رئیس - گزارش شور اول اجازه عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب رستاخیز ملی ایران مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۸۱۱۳۰ مورخ ۱۳۵۳/۱۲/۲۷ دولت راجع به اجازه عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب رستاخیز ملی ایران را که در جلسه سه شنبه ۲۷ اسفندماه ۱۳۵۳ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۶۲۷ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

افراد هر کس در هر صنفی اظهار نظر می کند این خود نمودار علاقه و شوق مردم ایران است که رستاخیز ملی يك مسئله ای است متعلق بهم مردم ایران. عنوان حزب مضافی نمیخواهد داشته باشد صرف نظر از این بحثهای مختلف که میشود بعضی ها میگویند لازم است بعضیها میگویند لازم نیست هنوز به کنگره نیامده است که تصویب کند که این حزب رستاخیز یا رستاخیز ملی خواهد بود. تا اینکه قضات چنین لایحه ای بخواهند و اگر تحت عنوان حزب نبود اصلاً این لایحه لزومی پیدا نمی کند.

عرایض بنده این است تازه این لایحه را دیوان عالی کشور هم می توانست نظر بدهد کما اینکه خود رئیس دیوان کشور در آن کنگره بودند و جناب آقای وزیر دادگستری هم تشریف داشتند. بنابراین اکثر قضات دیوان عالی کشور هم عقیده دارند که هیچ مانعی ندارد که مادر رستاخیز ملی شرکت کنیم. ما عضو این مملکت هستیم و این حزب متعلق به مملکت است و باین سه اصل هم ایمان داریم. اصلاً دادگستری محصول مشروطیت ایران و قانون اساسی است. بنابراین من فکر میکنم چه تصویب بشود چه نشود برای قضات از لحاظ شرکت در کار رستاخیز ملی اثری ندارد. اما هنوز معلوم نیست این اسم چه خواهد شد. اگر خود رستاخیز ملی را حزب تلقی کنید و کنگره هم تصویب کند این اشکال پیش میآید صادقانه عرض میکنم که اگر لزومی دارد بفرمائید.

رئیس - آقای فخر طباطبائی نظر جنابعالی تأمین است برای اینکه شور اول لایحه است موقعی که گزارش شور دوم مطرح بشود مسئله روشن شده است جناب آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - همینطور که مقام محترم ریاست فرمودند چون شور اول لایحه است و پیشنهادی باشد بین دوشور مورد توجه قرار می گیرد و بهر حال در فاصله این دوشور هم این مسئله روشن میشود که عنوان حزب داشته باشد یا نداشته باشد ولی چون مطلبی را فرمودند که ممکن است ایجاد سوء تفاهماتی بکند بنده برای روشن شدن این مطالب باید عرض کنم من نمیدانم اکثریت دیوان عالی کشور که مراجعه کرده اند چه کسانی هستند. (فخر طباطبائی - آقای دادستان) بنده

اینک گزارش شور اول آنرا بتجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب رستاخیز ملی ایران

ماده واحده - مقررات مندرج در ماده ۵۲ لایحه قانونی مربوط باصلاح تشکیلات دادگستری و استخدام قضات مصوب ۱۴ اسفند ماه ۱۳۳۳ مانع عضویت متصدیان مشاغل قضائی در حزب رستاخیز ملی ایران که حزب واحد کشور است نخواهد بود.

مخیر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم لایحه ای که مطرح است نظیر این لایحه هم از طرف ارتش تنظیم شده است که آنهم دارای يك چنین فکری است ولی ماهیت این دو لایحه با هم فرق دارد. آنجا که مربوط به نظامیان هست افراد نظامی ارتش شاهنشاهی در انتخابات که یکی از کارهای سیاسی است دخالت نمیکنند پس این لایحه ای که آمده است این را تجویز می کند که مربوط به عضویت غیر نظامیان در رستاخیز ملی است. ولی موضوع دادگستری بکلی ماهیتش فرق می کند. دادگستری قضاتش حق انتخاب شدن، انتخاب کردن و شرکت در انتخاب داشتند فقط يك چیزی بود قانونی هست که قضات دادگستری در احزاب سیاسی شرکت نداشته باشند. بحث اینجا شروع شده است من بطوری که این چند روز گوش میکردم از ارتباط جمعی، تلویزیون و رادیو جمع زیادی عقیده شان این است که رستاخیز ملی حزب نیست و حتی یکی از قضات عالی مقام دیوان عالی کشور از آقای دکتر ابهری نامی اسم بردند که خیلی مستدل راجع باین موضوع بیاناتی کردند که واقعاً من هم فکر میکنم حق بجانب آنها بود. من کار به اظهاراتی که کردند ندارم. يك عده ای عقیده دارند عنوان، حزب باشد يك عده ای استدلال میکنند که مربوط به رستاخیز ملت است. متعلق بعموم مملکت است و واقعاً همین شوق و ذوق باطنی هم که همه طبقات دارند و از طرف عموم

با کمال معذرت خواهی نسبت باین قسمت عرض میکنم یک نفر دادستان را جنابعالی بحساب اکثریت نگذارید چون ماقبل بررسی کردیم و ضرورت تصویب قانون کاملاً تأیید شده است. فرمائید اکثریت، من تصور نمیکنم چنین چیزی باشد اگر یک نفر بگوید قانون نمیخواهد این نظر سایرین نیست. بهر حال همه معتقد هستند که هر اسم داشته باشد اعم از اینکه حزب رستاخیز ملت ایران یا ملی ایران یا اساساً حزب نباشد جمعیت یک واحد سیاسی است و برای ایجاد یکپارچگی است. برای ایجاد یک واحد سیاسی برای تمام ملت ایران مسئله ای که موجب شده است این ممنوعیت در قانون تشکیلات دادگستری پیش بینی شود از لحاظ بی طرفی قاضی است ولی باید گفت که در اینجا همه یکپارچه عضو یک واحد سیاسی مهم مملکت هستند که با کسب مجوز قانونی باید بتوانند بروند و با کمال افتخار شرکت کنند. بنابراین ممنوعیت شرکت قضات در حزب در قانون تشکیلات دادگستری مناسب انتفاع موضوع است چون اینجای طرفی نیست که گفته بشود بیطرفی همه در یک حزب و در یک طرف قرار دارند و این قانون ضروری تشخیص داده شده است از لحاظ اسمش هم قبلاً جناب آقای شیخ الاسلامی بامن صحبت کردند. بنده گفتم کاملاً موافق هستم که اسم یا همین اسم خواهد بود یا هر اسمی دیگر که تقاضای فوریت نکردیم در فاصله دو شور تکلیف روشن میشود و بهمان ترتیب عمل میشود.

رئیس - آقای سعید وزیری بفرمائید.

سعید وزیری - جناب فخر طباطبائی توضیحاتی بیان فرمودند که بنده هم با دقت گوش میکردم دقیقاً نتوانستم بفهمم که میخواهند پیشنهاد کنند که این لایحه پس گرفته شود یا نه؟ خصوصاً با توضیحاتی که جناب وزیر دادگستری بیان فرمودند معلوم میشود که پس گرفتنش متنی است و لایحه ضرورت دارد. بنده اینجا یک مطلبی عرض می خواهم عرض کنم بنده اگر بجای تهیه کنندگان این لایحه بودم قطعاً این لیاقت را ندارم بخصوص در مقام مقایسه با وزارت دادگستری و مشاوران محترمشان فقط موضوع سلیقه است من اصلاً نمیتوانم که چنین قانونی وجود دارد که قضات دادگستری متمتع هستند

از شرکت در احزاب. (بکسفر از نمایندگان - در سال ۱۳۳۳ تصویب شد) اگر آنروز در مجلس بودم بالا یحه مخالفت میکردم با تصویب این لایحه، خوب فراموش نکرده اید. تاریخی که در اینجا مرقوم فرموده اید اسفند ماه ۱۳۳۳ شرایط اجتماعی آزمون را هم فراموش نکرده اید حالا منصفانه بایستی گفت شرایطی وجود داشت که لازم بود چنین ضابطه ای وجود داشته باشد در شرایط کنونی بنده ترجیح میدادم که لغو این ماده را پیشنهاد کنم حالا در این باره استدلال زیاد ندارم بنده پیش خودم اینطور فکر میکنم که در آن موقع اگر بنده وجود داشتم و حق اظهار نظری داشتم با این قانون مخالفت میکردم باین دلیل که وجدان قاضی معیار ومحک وجدان سایر مردم جامعه است و وجدانهای دیگر را با معیار ومحک و مقیاس وجدان قاضی به محک میزنند و الا هر فرد مختاری هر عملی را که انجام میدهد میسجد و هر تصمیمی را که میگیرد انجام میدهد و هر حرفی را که میزند عمل میکند چون با وجدان بیدار و عقل سلیم و عادلانه است اصلاحت وجود قاضی برای محک و معیار دیگر وجدانها است این وجدان را آوردن و محکوم کردن باینکه این باش آن میباش آنجا باش و اینجا میباش وجدانش خدشه بر میدارد در عین حالی که متأسفانه وضع در شرایطی بود که این واقعیت داشت اما خوشبختانه امروز در شرایطی هستیم که چنین نیست بنده خیال میکنم آنطور که پیشنهاد فرمودید این حکایت از اعتقاد و ایمان بوجود قطعی یکپارچگی و وحدت و عدم امکان تفرقه و عدم اعتماد میکند خصوصاً اینکه با یادآوری این مطلب از طرف جناب آقای فخر طباطبائی که یک لایحه مشابه این هست ضرورتاً برای مشارکت داشتن افراد غیر نظامی در خدمت ارتش شاهنشاهی و بر این اصل مجوزی هست بنده فکر می کنم که بهترین فرم آن این است که اگر آن لغو نشده مصلحتی است بنده شخصاً اعتقاد راسخ دارم وقت ما ایجاد نمیکند که وارد این بحث آکادمیک شویم که لغو اینکار صحیح است یا نیست عقیده شخصی خودم را عرض کردم که این فرم وجود داشته باشد ای بسا بهتر تشخیص داده اند و مصلحت است که لایحه عیناً بهمان صورتی باشد که هست و یک مسئله هست که بنده در مورد

آن هم باید عرض کنم که میبایستی دو مطلب صریح تر از این در این لایحه روشن شود و ذکر گردد و آن تعریفی است در یک کلمه از نظام شاهنشاهی و تعریفی است در یک جمله از انقلاب ششم بهمن، انقلاب ۶ بهمن اسم دارد اسم خیلی روشنگر که تمام خاصیت انقلاب را نشان میدهد و آن اسم انقلاب شاه و ملت می باشد در مورد اجازه عضویت کارکنان غیر نظامی نیروهای مسلح شاهنشاهی وقتی لایحه اش مطرح خواهد شد بنده عرض خواهم کرد که کلمه ای اضافه بشود و قطعاً پیشنهاد مینمایم که اضافه بشود بهر حال پیشنهاد میکنم اگر آنطور نباشد که آن قانون مربوط به قضات لغو شود لا اقل این لایحه عیناً بصورت لایحه ای که از ارتش داده اند تدوین بشود.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - فرمایشی که مقام معظم ریاست فرمودند و توضیحی که وزیر محترم دادگستری فرمودند مؤید عرضی است که حضور مجلس شورای ملی میکنم یعنی در اینجا اصلاح امر موکول شد بشور دوم لایحه و در این فاصله مسائلی که احتمالاً روشن خواهد شد موجب اصلاحاتی در لایحه خواهد گردید ولی یک سؤال پیش میآید چه فوریتی ایجاد میکند کاری را که ما میتوانیم بطور سالم در شور اول انجام دهیم در شور دوم که امکان تقدیم پیشنهاد نیست این امر انجام بشود.

رئیس - آقای رامبد عرض کردم قبل از شور دوم بعد از اینکه این کلمه کاملاً مشخص شد کمیسیون بلایحه و پیشنهاد بین الشورین رسیدگی میکند بنابراین در شور دوم پیشنهاد داده نمیشود.

رامبد - بنده با احترام خاصی که به مقام ریاست دارم از بحث در این لایحه خارج میشوم فقط یک بحث آئین نامه ای پیش میآید. در کلیات و اساس لایحه فقط در شور اول میشود صحبت کرد و آن در مورد پیوستگی افراد غیر نظامی است که در ارتش کار میکنند و قضاتی است که در سازمان قضائی خدمت میکنند و آن سه اصلی که تمام ملت ایران و تمام ایرانیان با آن موافقت عبارت از رژیم سلطنتی، قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت است اما من و شما نمیتوانیم فردا در این کنگره ای که تشکیل

میشود مرامنامه و اساسنامه این حزب چه خواهد بود و چگونه تصویب خواهد شد شاید این اساسنامه و مرامنامه بمصلحت مملکت آنچنان تصویب شود که خود شما قاضی برجسته این مملکت با وظایفی که برای یک قاضی قائل هستید فکر نکنید آن کسی که در مقام قضاوت است با این اساسنامه و مرامنامه نمی تواند کار قضاوتش را بیطرفانه انجام دهد ولی با آن سه اصل اساسی که همه ایرانیان معتقد و موافق هستند در این سه اصل بحثی نداریم یعنی همانطوری که ریاست محترم فرمودند و حضرتعالی توجه فرمودید لایحه ای تقدیم مجلس شده اگر جنبه خاصی نداشته باشد بدون اینکه لایحه اصلاً رد بشود با اصلاح بشود ممکن است خود ریاست محترم لایحه را از دستور جلسه کنار بگذارند بلافاصله بعد از تصویب اسم و آئین نامه و اساسنامه در اولین جلسه مجلس همه اینجا نشسته ایم لایحه را تصویب میکنیم البته موکول به تصمیم ریاست محترم است.

رئیس - جناب آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - همان طور که مقام ریاست فرمودند و خود جناب آقای رامبد بهتر از بنده میدانند در دوره ۲۲ مجلس شورای ملی که بنده هم افتخار نمایندگی داشتم آقای رامبد خوب میدانند که فلسفه دوشوری بودن لوايح این است که در بین دوشور می شود پیشنهادها را بررسی کرد یعنی تاموقعی که لایحه در شور دوم مورد تصویب قرار میگیرد پیشنهادها طبع و توزیع میشود تا همه نمایندگان در مجلس مطلع بشوند و اگر نظری داشته باشند مورد بررسی قرار بدهند در اینجا اشاره فرمودید ممکن است اساسنامه و مرامنامه طوری تصویب بشود بنده که وزیر دادگستری هستم بگویم مصلحت نیست قاضی در اینجا عضویت پیدا بکند متأسفانه اینجا بنده دچار تناقض شدم دوست عزیزم جناب سعید وزیری میفرمایند که اساساً بی طرفی معنا ندارد و این قانون در شرایطی تصویب شده است که اوضاع مملکت تصویب چنین قانونی را ایجاب میکرد و امروز آن روحیه دیگر نباید باشد برای اینکه دیگر طرفی نیست و همه در یک صف واحد قرار دارند باز ایشان فرمودند وجدان قاضی معیار ومحک وجدان سایر مردم

قرار میگیرد باید عرض کنم آن قانون بنا وضعی که تصویب شد برای این بود که قاضی بر اساس يك اعتقاد خاص سیاسی از کسی جانبداری نکند من در عین حال از ایشان متشکرم ولی بی طرفی قاضی تنها شرکت در حزب نیست ما قوانینی داریم بعنوان رد قاضی، قاضی وقتی که نسبتی داشته باشد با اصحاب دعوا مردود است از شرکت در دعوا چرا مردود است؟ بخاطر اینکه بشری است که اسیر عواطفش است و نمی تواند نسبت به برادرش بی طرف باشد و چه بسا که بیطرف باقی بماند ولی این فکر همیشه برای اصحاب دعوا هست که تحت تأثیر قوم و خویشی قرار بگیرد و بهمین علت در قوانین دادرسی پیش بینی های لازم شده است که قاضی نباید نسبتی با دو طرف دعوا داشته باشد پس قاضی فردی باید باشد صد درصد مورد اعتماد طرف دعوا و تحت تأثیر فلان حزب سیاسی و هم مرام بودن نباید قرار بگیرد بهمین دلیل و علت است که قاضی باید بیطرف باشد چون امر قضاوت امر سیاسی نیست و قاضی نباید تحت تأثیر و جانبداری از آن هم حزبی خودش قرار بگیرد و در انتخابات شورای داوری و خانه های انصاف بهمین وجه احزاب را دخالت نمی دادند و باین علت است که شورای داوری متعلق به همه مردم است و غیر از انجمن محلی شهرستان و استان است که حکومت، حکومت عدد است هر که بیشتر رأی آورد انتخاب میشود. و تصمیماتش باید اجراء شود ولی شورای داوری يك مرجع بیطرف باید باشد و احزاب مختلف اگر در مملکت باشند همه بتوانند بدون اینکه رسماً اقدام کنند بعنوان يك فرد رأی بدهند بعنوان اینکه از يك کاندیدای حزب دفاع میکنند حالا منظور من اینست که مسئله بیطرفی که در آنوقت گفته شده است و امروز باین توضیحات پا بیان رساتر بفرمائید این یکپارچگی ملی بیطرفی و با طرفی را متوجه کرده است همه یکپارچه هستند بهمین علت این لایحه را خدمتتان تقدیم کردیم مادامی که يك حزب در مملکت باشد با توجه باینکه همه افراد ملت باین سه اصل ایمان دارند باید در این چارچوب سیاسی فعالیت کنند اما حرف شما که امکان دارد کنگره حزب مرانامه و اساسنامه را طوری بتصویب برساند که بنده

وزیر دادگستری بگویم قاضی نباید در امور سیاسی و مملکتی شرکت کند این فرض محال است چون خط مشی را شاهنشاه مشخص فرمودند آنچه هست این است که هر کس به این سه اصل علاقمند است تحت این سه اصل و در حزب واحد رستخیز ملی باید خدمت کند و بنده نمیتوانم بخودم این اجازه را بدهم که فکر کنم در کنگره چیزی جز این تصویب خواهد شد من فکر میکنم جناب رامبد کم لطفی فرمودند، همان طور که نشان دادند ظرف این مدت قضات هم با کمال افتخار عضویت این رستخیز ملی را قبول کردند تنها بحثی که شد راجع به اسم آن بود که از بین دو شور تکلیف آن تا چند روز دیگر روشن میشود هر اسمی انتخاب شد از طرف نمایندگان در بین دو شور پیشنهاد خواهد شد اما راجع به اصل لایحه اگر بحثی هست بنده آماده توضیح هستم ولی تصمیم با مقام ریاست مجلس است.

رئیس - آقای زهتاب فرد بفرمائید.

زهتاب فرد - بنده در کمیسیون نظام که این لایحه آمد اعتراض داشتم و از ریاست محترم کمیسیون خواهش کردم این لایحه را از دستور خارج کنند بدین معنی که هنوز چیزی که شکل نگرفته است و هنوز وجود خارجی ندارد یازده روز قبل لایحه اش را بیاورند سازمان و کانونی که بعد بوجود خواهد آمد آقایان بتوانند وارد بشوند بانشواری این صحیح نیست و این مسئله خیلی ساده است مطلقاً نیازی به چنین لایحه ای نیست چرا بدلیل اینکه شما آقایان قضات احکامی را که صادر میکنید بالایش مینویسید بنام نامی شاهنشاه، این تعریف و تأیید نظام شاهنشاهی است، از طرف دیگر شما مجریان قانون اساسی هستید و دستگاه شما منبعث از قانون اساسی است و دلیل اعتقادتان به انقلاب ششم بهمین اجرای اصلاحات ارضی است که مجری صدیق آن هستید و اعلیحضرت هم فرمودند غیر از ارتش بقیه ملت ایران که باین سه اصل معتقدند فطرتشان، خونشان استخوان بندی شان با این سه اصل ساخته شده است همه آنها میتوانند عضو این تشکیلات بشوند اگر نمیخواهیم يك فرمی بدهیم بلحاظ این است که چگونه از وجود همه افراد ملت ایران در این تشکیلات بهره برداری کامل بشود والا این اصلی است که در سال ۴۲ شش میلیون

و خرده ای، در آن زمان با اینکه زنان حق شرکت نداشتند رأی دادند ما حرف تازه ای نداریم ما اگر دیروز می گفتیم این آزادی را محکوم میکنیم منظورمان این بود که حکومت حزبی، قانون اساسی را خوب اجراء نمی کند اگر نقش اقلیت داشتیم و چهار نفر بادتگاه حاکم مخالفت میکرد می گفتیم چرا آزادی را میفروشید، چرا قانون اساسی را سالم پیاده نمی کنید، چرا اختلاف ایجاد میکنید، ولی این لزومی بلا یحیه خاص ندارد قانون اساسی را همه تأیید می کنند ما همه اصلاحات ارضی را امضاء کردیم و بعنوان قانون قبول کردیم اگر فرضاً من دیروز می گفتم آقای صادق احمدی عضو سابق حزب ایران نوین نباید وزیر بشود يك سلیقه بود اما حالا چنین حرفی نیست، همه قضات و تمام ارتشی های غیر مسلح و تمام ملت ایران حافظ این سه اصل هستند چرا ما باید افکار عامه را منحرف کنیم، جناب دکتر یزدان پناه دیروز نشریه ای دیدم منتشر می شود که نوشته اند ارگان رسمی حزب رستخیز ملی ایران، یعنی چه؟ یافلان سازمان نوشته وابسته بحزب رستخیز ملت ایران دیگر دکانداری را موقوف کنید عرض دیگری ندارم پیشنهاد بنده این است که اصولاً این بدعت را نگذارید چیزی را که هنوز شکل نگرفته، موجودیتش قانونی نشده معذرت میخواهم که بگویم نیازی بخوش رقصی نیست، این برداشت اعلیحضرت و مسرت و اقبال ۳۲ میلیون نفر ایرانی است.

رئیس - آقای سعید وزیری فرمایشی دارید بفرمائید؟

سعید وزیری - آقای زهتاب فرد مطلب را بسیار جامع گفتند بنده دیگر عرضی ندارم.

رئیس - همان طور که عرض کردم بهیچوجه تعجیلی در گذراندن این دو لایحه نداریم اگر همکاران محترم مصطحت بدانند این دو لایحه در دستور باقی بماند و در جلسه های بعد مطرح بشود (صحیح است).

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارایی راجع به معافیت ماشین- آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی

رئیس - گزارش شور اول معافیت ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارایی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۱۳۵۳/۱۲/۱۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۷۳۴۱۲ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۵ راجع به معافیت ماشین- آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۱۲/۲۳ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۱۰۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون معافیت ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی

ماده ۱۹۵۱- کلیه ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی در داخل جنگلها و همچنین ماشین آلات مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته متعلق بدولت و وسایل آبیاری قطره ای طرحهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و قطعات بدکی آنها مشروط بر اینکه واردات آن مجاز باشد بشخص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از پرداخت حقوق گمرکی - سود بازرگانی و عوارض گمرکی با استثنای هزینه های باربری و انبارداری و عوارض

بندری و سهم شیر و خورشید سرخ ایران معاف است. کالاهای مذکور که از اول سال ۱۳۴۹ از گمرک بطور نسبه ترخیص شده نیز مشمول این قانون میباشد.

تبصره - در مواردیکه ورود کالا مشروط بموافقت وزارت بازرگانی باشد باید موافقت آن وزارت قبلا جلب شود.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع

طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۱۳۵۳/۱۲/۲۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه معافیت ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

عبداللهی نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون بازرگانی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه معافیت ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بازرگانی - حسن اوحدی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بنده قبل از هر مطلبی در زمینه این لایحه، از حسن تشخیص و تصمیمی که مقام ریاست اتخاذ فرمودند از طرف عموم نمایندگان تشکر میکنم (صحیح است) اما در مورد این لایحه اگر مقصود معافیت وزارت کشاورزی نسبت به وارد کردن ماشین آلات است صددرصد موافقم ولی لایحه گویا نیست اما اگر این لایحه به بخش خصوصی و شخصی میرسد این را کاملا مخالف هستم چون می بینم که معاون محترم وزارت کشاورزی تأیید بر این دارند که صرفاً لایحه بر معافیت وزارت کشاورزی است عبارت لایحه را کافی برای این منظور نمیدانم و یک پیشنهاد اصلاحی دارم که تقدیم میکنم و از حضور آقای دکتر همایون فرهم استدعا دارم بجای تأیید این مطلب با تکان دادن سر در پشت تریبون این را شفاهاً تأیید بفرمائید.

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟

(اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

چون مفاد ماده واحده لایحه قانون معافیت ماشین آلات مخصوص حمل محمولات جنگلی و مجتمع های توسعه جنگل و چوب و کاغذ و صنایع وابسته از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی که بنا به تصدیق نمایندگان محترم دولت منحصر به واردات دولتی است کافی و وافی بمقصود نمیشد علیهذا پیشنهاد مینماید که در متن ماده واحده این مطلب تصریح شود.

با احترام - ناصر قلی فرهادپور

رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بقانون الحاق ۳ تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۳۹

رئیس - گزارش شور اول الحاق ۳ تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای مهندس اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه شماره ۸۰۸۹۰ - ۱۳۵۳/۱۲/۲۵ دولت راجع به الحاق سه تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ را که در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۳/۱۲/۲۵ تقدیم وبشماره ۱۶۲۸ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق ۳ تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی

راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹

ماده واحده - تبصره های زیر بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ اضافه می گردد:

تبصره ۱ - تخلف از مقررات این ماده مستوجب پانصد ریال جزای نقدی است. ترتیب رسیدگی به تخلف مزبور بنحوی است که در قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم رانندگی مصوب سال ۱۳۵۰ مقرر گردیده و ناتشکیل گارد ترابری موضوع ماده (۱۶) قانون تغییر نام وزارت راه و ترابری افسران یا درجه داران دیپلمه پلیس انتظامی راه آهن و در نقاطی که پلیس انتظامی راه آهن نباشد افسران یا درجه داران دیپلمه پلیس راه ژاندارمری کشور وظایف مذکور در آن قانون را انجام خواهند داد و پس از تشکیل گارد ترابری حق رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم با افراد دیپلمه گارد مذکور خواهد بود.

تبصره ۲ - هرگاه عبور و سایط نقلیه موجب خرابی یا انحراف قسمتی از ریل و همچنین خنکریز و سایر تأسیسات مربوط براه آهن گردد، راننده وسیله نقلیه به پرداخت جزای نقدی از ۱۰۰۰۰ ریال تا ۵۰۰۰۰ ریال و جبران خسارات وارده محکوم می شود.

تبصره ۳ - وجوه حاصل از اجرای تبصره بک به حساب خزانه داری کل منظور خواهد گردید.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۲۵ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق سه تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون راه و ترابری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه و ترابری در جلسه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۵۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق سه تبصره بماده ۱۰ قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب تیرماه ۱۳۴۹ را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون راه و ترابری - حبیب الله احمدی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح تبصره ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح تبصره ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۱ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۸۰۰۱۸ مورخ ۱۳۵۳/۱۲/۱۴ دولت مربوط باصلاح تبصره ۲ ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را که در جلسه روزیکشنبه ۲۵ اسفندماه ۱۳۵۳ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۶۲۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و بااصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده ۱ و احده - تبصره ۲ ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح می گردد:
تبصره ۲ - حداقل سن برای داوطلبان ورود به مراکز آموزش تخصصی فنی بداشتن گواهینامه سوم متوسطه یا دوره ابتدائی پانزده سال تمام و برای داوطلبان ورود به مراکز آموزش موزیک و ارکسترهای نظامی بداشتن گواهینامه دوره ابتدائی ۱۳ سال تمام می باشد و اینگونه داوطلبان پس از خاتمه تحصیل و هنگام نبل بدرجه مشمول محدودیت سنی مندرج در تبصره ۱ این ماده نخواهند بود.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایرزاده

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۶ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور - استخدام و سازمانهای اداری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی

رئیس - گزارش شور اول اصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۱ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت مربوط به اصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی را که در جلسه روز یکشنبه ۲۵ اسفند ماه ۱۳۵۳ تقدیم و بشماره ۱۶۳۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با مختصر اصلاحی تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده ۱ و احده - ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میگردد.

ماده ۲ - حقوق محصلینی که در مراکز آموزشی ارتش شاهنشاهی تحصیل مینمایند بشرح زیر تعیین و از تاریخ ۱۳۵۳/۶/۲۰ قابل پرداخت است:

- الف - دانش آموزان آموزشگاههای درجه داری**
که با گواهینامه پایان دوره ابتدائی پذیرفته شده یا میشوند پنج هزار ریال - / ۵۰۰۰ ریال
- ب - دانش آموزان آموزشگاههای درجه داری که با گواهینامه پایان دوره راهنمایی یا پایان دوره اول متوسطه پذیرفته شده یا میشوند شش هزار و پانصد ریال - / ۶۵۰۰ ریال**
- ج - دانش آموزان سال اول دبیرستان نظام سه هزار ریال - / ۳۰۰۰ ریال**
- د - دانش آموزان سال دوم دبیرستان نظام چهار هزار ریال - / ۴۰۰۰ ریال**
- ه - دانش آموزان سال سوم دبیرستان نظام پنج هزار ریال - / ۵۰۰۰ ریال**
- و - دانش آموزان سال چهارم دبیرستان نظام شش هزار ریال - / ۶۰۰۰ ریال**
- ز - هنرجویان آموزشگاه همافری هشت هزار ریال - / ۸۰۰۰ ریال**
- ح - دانشجویان آموزشگاه افسری هشت هزار ریال - / ۸۰۰۰ ریال**
- ط - دانشجویان سال اول دانشکده افسری نه هزار ریال - / ۹۰۰۰ ریال**
- ی - دانشجویان سال دوم دانشکده افسری ده هزار ریال - / ۱۰۰۰۰ ریال**
- ک - دانشجویان سال سوم دانشکده افسری یازده هزار ریال - / ۱۱۰۰۰ ریال**
- تبصره ۱ - از تاریخ ۱۳۵۳/۹/۱۴ حقوق محصلین مراکز آموزشی ژاندارمری و شهریانی کشور در هر مورد بمیزان ۷۵٪ حقوق محصلین مشابه در مراکز آموزشی ارتش شاهنشاهی قابل پرداخت میباشد و آموزشگاههای پاسبانی شهریانی از لحاظ این ماده در ردیف آموزشگاههای درجه داری ارتش محسوب میشوند.**
- تبصره ۲ - نیروهای مسلح شاهنشاهی مجازند مبالغ مشروحه زیر را به انجده از دانش آموزان سایر دبیرستانهای کشور نیز که بمنظور خدمت در نیروهای مسلح شاهنشاهی انتخاب میشوند یا اخذ تعهد لازم بعنوان کمک هزینه تحصیلی پرداخت نمایند.**
- الف - دانش آموزان سال اول یک هزار و پانصد ریال ۱۵۰۰ ریال**
- ب - دانش آموزان سال دوم دوهزار ریال ۲۰۰۰ ریال**
- ج - دانش آموزان سال سوم دوهزار و دویست و پنجاه ریال ۲۲۵۰ ریال**
- د - دانش آموزان سال چهارم دوهزار و پانصد ریال ۲۵۰۰ ریال**
- تبصره ۳ - محصلین وظیفه در مدت آموزش بشرح زیر حقوق ماهانه دریافت مینمایند.**
- الف - دانشجویان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و دانش آموزان وظیفه دوهزار ریال ۲۰۰۰ ریال**
- ب - دانشجویان وظیفه در مدت آموزش تخصصی دوهزار و پانصد ریال ۲۵۰۰ ریال**
- مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایرزاده
- گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی
- کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۵ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت مربوط به اصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.
- اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
- مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی
- گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی
- کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۵۴/۱/۲۶ با حضور تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت مربوط باصلاح ماده ۲ قانون حقوق و مزایای پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در اینمورد عیناً تأیید و تصویب کرد.
- اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
- مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟
 (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم
 خانم‌ها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست ؟
 (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط
 ارجاع میشود.

۱۴ - اعلام وصول دو فقره لایحه از مجلس سنا :
 «لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران» ۲ «لایحه
 اصلاح بندهای الف و ب قانون تشدید مجازات عبور
 دهندگان اشخاص غیر مجاز از مرز»
 رئیس - لوابی از مجلس سنا رسیده است برای
 اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۲۲۱۹ مورخ ۱۳۵۳/۱۱/۲۶
 آن مجلس محترم، گزارش کمیسیون شماره ۵ (صنایع
 و معادن) در قبال لایحه شماره ۷۴۳۹۴ مورخ ۱۳۵۳/۱۲/۱۵
 دولت راجع به تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران در
 جلسه روز دوشنبه اول اردیبهشت ماه ۱۳۵۴ مطرح گردید
 و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنارسید.

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت
 تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای
 مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دادگستری و استخدام)
 در قبال لایحه شماره ۵۹۶۴۴ مورخ ۱۳۵۳/۱۲/۱۲ دولت

راجع به اصلاح بندهای (الف) و (ب) قانون تشدید
 مجازات عبور دهندگان اشخاص غیر مجاز از مرز در
 جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۴/۲/۱ مطرح گردید و بتصویب
 مجلس سنا رسید.
 اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس
 محترم بضمیمه ایفاد می گردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع
 میشود.

۱۵ - تقدیم لایحه اعتبار سنوات آبی طرح ساختمان
 مرکزی ستاد سازمان دفاع غیر نظامی کشور، بوسیله
 آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی
 نخست وزیر

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتريزدان پناه (وزیر مشاور) - با اجازه مقام

محترم ریاست و نمایندگان محترم در اجرای تبصره ۲
 ماده ۲۰ قانون بودجه و برنامه، پیشنهادی از طرف سازمان
 برنامه و بودجه تقدیم شده است که باید در کمیسیون
 بودجه بررسی و تصویب بشود استدعا دارد به کمیسیون
 بودجه ارجاع شود.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع
 میشود.

۱۶ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را
 ختم میکنم، تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع
 همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت یازده و بیست و پنج دقیقه صبح جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

گزارش نمایندگان منتخب مجلس شورای ملی عضو هیئت نظارت

بر اندوخته اسکناس

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً در اجرای وظایفی که نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بعهده اینجانبان واگذار فرمودند
 عملیات هیئت نظارت اندوخته اسکناس بموجب ماده ۲۱ قانون بانکی و پولی کشور تا آخر سال ۱۳۵۳ بشرح زیر
 باستحضار میرسد.

۱ - تعداد ۷۹۵۰۳۶۹۰ قطعه برابر مبلغ ۲۵۳۱۲۴۴۹۹۷۴ ریال انواع اسکناس فرسوده و ناقص طی جلسات
 متعدد بانظمت صورتمجلس در کوره مخصوص نابود گردیده و در مقابل امحاء اسکناسهای مزبور اسکناس نو از
 زیر کلید هیئت نظارت اندوخته اسکناس خارج و به بانک مرکزی ایران تحویل شده است.

۲ - مبلغ ۵۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال اسکناس بتدریج در مقابل پشتوانه قانونی منتشر شده است.

۳ - جمع میزان اسکناسهای در جریان تاپایان سال ۱۳۵۳ بشرح زیر بوده است :

نوع	قطعه	ریال
۵ ریالی	۲۱۹۷۵۹۴	۱۰۹۸۷۹۷۰
۱۰	۶۲۴۷۴۸۷	۶۲۴۷۴۸۷۰
۲۰	۱۲۵۷۵۰۳۸	۲۵۱۵۰۰۷۶۰
۵۰	۷۵۲۱۹۹۰۲	۳۷۶۰۹۹۵۱۰۰
۱۰۰	۹۶۵۹۹۷۰۹	۹۶۵۹۹۷۰۹۰۰
۲۰۰	۵۸۲۱۲۰۳۲	۱۱۶۴۲۴۰۶۴۰۰
۵۰۰	۳۹۲۴۰۲۶۶	۱۹۶۲۰۱۳۳۰۰۰
۱۰۰۰	۴۴۴۲۲۷۶۱	۴۴۴۲۲۷۶۱۰۰۰
۵۰۰۰	۴۴۲۲۸۶۰	۲۲۱۱۴۳۰۰۰۰۰
۱۰۰۰۰	۴۶۴۵۴۴۷	۴۶۴۵۴۴۷۰۰۰۰
جمع	۳۴۳۷۸۳۰۹۶ قطعه	۱۵۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال

۴ - مبلغ ۹۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال انواع اسکناس از اسکناسهای مورد سفارش بخارج چاپ و به کشور
 وارد و تحویل هیئت نظارت اندوخته اسکناس گردید که عیناً زیر کلید هیئت نظارت قرارداد شده است.

۵ - هیئت نظارت اندوخته اسکناس ۱۶ جلسه در خزانه جواهرات سلطنتی حضور یافته و در انجام امور
 مختلف نظارت نموده اند.

وظیفه خود میدانیم همواره از ارشاد و راهنمایی ارزنده ریاست معظم و نمایندگان ارجمند مجلس شورای
 ملی ممنون و سپاسگزار باشیم.

باتقدیم احترام - ادیب سمعی - اخوی